

Leesboek voor gevangenen, inzonderheid die ter dood veroordeeld zijn.

<https://hdl.handle.net/1874/351458>

gll
97
LEESBOEK

VOOR

GEVANGENEN,

INZONDERHEID

DIE TER DOOD VEROORDEELD ZIJN;

(DERDE DRUK.)

Te ROTTERDAM,

bij NICOLAAS CORNEL,

Drukker van Nederlandsch Zending-Genootschap;

1826.

No. XXI.

1. ERSKINE

VOOF

GEN A. G. G. R. B. I.

GEN A. G. G. R. B. I.

GEN A. G. G. R. B. I.

GEN A. G. G. R. B. I.

THE UNIVERSITY OF

EDINBURGH

Printed and Sold by James Ballantyne, Edinburgh.

1830

No. 111

VOORBERIGT.

Gecommitteerden bij het Nederlandsch Zendeling-Genootschap, tot het opstellen, verzamelen en uitgeven van kleine Stukjes, ter bevordering van Evangelische kennis en Godzaligheid, ook bij mingeoefenden; namelijk
R. J. VAN DER MEULEN, B. VAN
MARKEN, J. CLARISSE, A. L. M. Phil.
en Theol. Doct. en Prof. A. DE VRIES,
L. EGELING en J. C. VORSTMAN,
* Pre-

Predikanten te Amsterdam, te Hoorn, te Leijden en te Rotterdam, overeenkomstig hun Ambt en Beroeping, dat oogmerk gaarne willende bevorderen, en in uitzigt op des Heeren medewerkenden zegen, bieden het nevensgaande Stukje hunnen Landgenooten aan, erkennende intusschen geene Uitgave voor echt, dan welke door eenen hunner, of door den Drukker dezes, onderteekend is.

Cornelis

KORT VOORBERIGT.

*O*nze bedoeling met dit Leesboek is alzoo min te treden in het vak der Geestelijken, welke de gevangene Misdadigers moeten bezoeken, als om hun voor te schrijven, hoe zij deze ongelukkigen behooren te behandelen. Wij schrijven ook voor zoodanige Gevangenen, welke niet ter dood veroordeeld zijn, en bij welke zelden of nooit een Geestelijke of Krankbezorger komt, om hen toe te spreken.

Ons oogmerk is allen, die om wanbedrijf gevangen zitten, van onzen kant, en naar ons vermogen, nuttig te zijn door hen een Leesboek aan te bieden, waarvan zij gebruik kunnen maken, wanneer niemand bij hen is, welke hen aanspreekt.

Wij zijn daarom bij het algemeene gebleven, zoo veel wij konden, en laten het over aan de Geestelijken, om van het een en ander, in dit Leesboek voorkomende, in hunne gesprekken met de Lijders zulk een gebruik te maken, zulk eene uitlegging daar aan te geven, zulk eene toepassing daar bij te voegen, als zij zullen bevinden voor het karakter, den stand, de vatbaarheid en het geval van den Lijder gepast, nuttig en belangrijk te zijn.

Voorts bevelen wij deze onze poging aan de genade van dien grooten en goeden God, welke zich over de grootste Zondaars wil ontfermen.

I N H O U D.

	Kort Voorberigt.	bladz. V.
I:	Hartelijk woord aan de Gevangenen.	1.
II.	De Gevangene, welke meent dat hij onschuldig, of te zwaar gevonnisd is.	5.
III.	Die zijne overtredingen bedekt, zal niet voorspoedig zijn.	11.
IV.	Over hetzelfde onderwerp.	21.
V.	Die zijne overtredingen bekent en laat zal barmhartigheid verkrijgen.	29.
VI.	Wat vrucht dan hadt gij toen van die dingen, waarover Gij u nu schaamt? want het einde derzelve is de dood.	37.
VII.	De Wanhoop van Kain en Judas.	46.
VIII.	Ik zal des Heeren gramschap dragen, want ik heb tegen Hem gezondigd.	54.
IX.	Wat is Zonde? en wat kwaad is er in de Zonde?	59.
X.	Vreest niet voor de genen, die het Ligchaam dooden en de Ziel niet kunnen dooden, maar vreest veel meer Hem, die beide Ziel en Ligchaam kan verderven in de Hel.	68.
XI.	De twee Moordenaars, welke met Jesus zijn gekruist.	75.
XII.	Het berouw van Petrus.	84.
XIII.	Wij allen moeten geopenbaard worden voor den Regterstoel van CHRISTUS.	92.
XIV.	Behoudt u om uwes levens wil.	101.

- XV. Wat moet ik doen , opdat ik zal
lig worde? bladz. 108.
- XVI. Dit is een getrouw woord , en
aller aanneming waardig , dat
JESUS CHRISTUS in de Wereld
gekomen is , om de Zondaars
zalig te maken. 113.
- XVII. God , een hoorder des Gebeds
van Zondaren. 119.
- XVIII. Zoo waaraechtig als ik leve ,
spreekt de Heer , Heer , Ik
heb geenen lust in den dood
des Goddeloozen , maar daar in
heb Ik lust , dat de Godde-
looze leve , en zich bekeere. 124.
- XIX. Zoekt den Heer terwijl Hij te
vinden is ; roept Hem aan ter-
wijl Hij nabij is.
De Goddelooze verlate zijnen
weg , en de ongeregtige Man
zijne gedachten , en hij bekeere
zich tot den Heer , zoo zal Hij
zich over Hem ontfemen , en
tot onzen God , want Hij ver-
geeft menigvuldiglijk. 132.
- XX. Over hetzelfde onderwerp. 140.

HARTELIJK WOORD

A A N

G E V A N G E N E N.

Ongelukkige Medereizigers naar de Eeuwigheid!

Met een deelnemend, ja, diep bewogen hart treden wij uwen kerker in, en brengen u, door dit geschrift een bezoek in uwe banden.

Wij kunnen ons gemakkelijk verbeelden, hoe welligt de akeligste eenzaamheid u in den diepsten weedom en naarheid zinken doet, en hoe gij, welligt wars van al wat mensch heet, beeft, wanneer iemand bij u komt, daar gij u verbeeldt in elk eenen vijand, ten minste iemand te zien welke, zonder spreken, uwe misdaden u verwijt of ten minste u met verfmading, met verfoeiing, met afgrijzen beschouwt, als een nitvaagsel van het menschedom.

Maar, wat wij u bidden mogen, geeft u in die nare denkbeelden niet toe. Sommige mogen aldus het aangezicht voor u verbergen en van u walgen:—maar; zoo is het niet met allen. Er zijn er nog meer dan gij denkt, die, hoe zeer zij het kwaad, dat gij begaan hebt, verfoeijen, u nogtans als hunnen medemensch beschouwen,

medelijden hebben met u , aangedaan zijn over uw lot , u hartelijk beklagen , en u gaarne alle die hulp toebrengen , welke , in uw geval , u kan toegebracht worden.

Deze gevoelens bezielen ook ons. Wanneer wij ons u voorstellen , die , als openbare misdadigers , ter straffe zijt veroordeeld , dan vragen wij ons zelve af : „ waarom zijn *wij* niet in hetzelfde geval ? ” — en het gevoel van de goddelijke bewaring , 'waraan wij dit alleen te danken hebben , met het befef , dat wij voor hetzelfde kwaad bloot liggen , waarin gij gevallen zijt , maakt ons mededogen met u des te levendiger.

Wanneer wij ons u voorstellen in den staat , waarin gij thans verkeert , dan beschouwen wij u als ongelukkigen , die door de kracht der zonde overheerscht , in de strikken van het kwaad gevallen , door bittere droefheid of wanhoop , door spijt of radeloosheid vreeslijk gefolterd , als met den dood worstelt ; en ons hart voelt zich gedrongen , om olie en wijn in de wonden uwer ziel te gieten.

Wij beschouwen u als onze Medereizigers naar de Eeuwigheid , doch die door de duisternis , welke u overdekte , het regte pad hebt gemist , op den dwaalweg der zonde verbijs-
terd

terd, aan den rand zijt van den afgrond, waarin zondaars nederstorten; en ons hart wilde u wel uit alle kracht een woord toeroepen, of gij nog mogt behouden worden.

Wij beschouwen u als onze Medereizigers, — maar die, op die klippen der verleiding en ongerechtigheid verzeild, schipbreuk hebt geleden, en zonder buitengewone hulp, reddeloos verloren zijt — en ons hart is bewogen met uw lot; het wil u, als het ware, de hand toereiken, om u nog te redden, en, indien uw tijdelijk leven niet te redden is, nogtans uwe ziel, aan de overzijde van het graf, behouden in de haven van het ware Vaderland te doen landen.

Om maar rond uit te spreken: wij wenschten welmeenend iets toe te brengen tot verzachting van uw lot, tot uwe vertroosting, en opbeuring, tot teregtbrenging en behoudenis van uwen redelijken geest, welke overblijft na de ontbinding van uw ligchaam. Dit is de bedoeling vandit Geschrift.

Leest het dan, en neemt het ter harte, Ge-
lijk liefde, mededogen, en zucht om ulieden regt
nuttig te zijn, ons tot dit geschrijf hebben bewo-
gen, alsoo willen wij ook niemand ergeren of
kwellen. Daarom hebben wij de overdenkingen

aldus trachten in te rigten, dat elk, tot welk een Godsdienstig Genootschap hij behoore, en hoe danig zijne Godsdienstige denkwijze ook zij, dezelve zonder hinder kan lezen, en er het zijne uit nemen. Zelfs de Jood zal hier veel vinden, dat uit de Schriften van het Oude Testament ontleend is. En zoude hij, in dien gewigtigen staat, waarin hij thans verkeert, niet willen beproeven, of hij in hetgene hier uit de Schriften van het Nieuwe Verbond voorkomt, ook niet iets kunne vinden, dat hem nuttig zij? legt dan alle veroordeel af, en leest met een biddend hart.

Wie gij dan ook zijn moogt, Jood of Christen! ter dood veroordeeld, of eene ligtere straf vooruitziende, legt alle vooroordeel af, leest alle de overdenkingen, niet eene uitgezonderd. In iedere overdenking, al is die meer regtstreeks tot een ander ingerigt, zult gij toch ook iets vinden dat u raakt, en u van dienst kan zijn.

Wij doen in dezen, wat wij kunnen; doet gij ook wat gij kunt, en waartoe uw belang u roept en verplicht -- en de Heer zegene dit Geschrift voor u! Hij doe aan u, wat wij niet vermogen, wat geen sterveling vermag! Hij verheerlijke aan u Zijne barmhartigheid en Zijne genade!

2. waken! Daarom hebber wij de overdenkingen

DE GEVANGENE, WELKE MEENT, DAT HIJ
 ONSCHULDIG OF TE ZWAAR
 GEVONNISD IS.

Zeer zeldzaam, men mag zeggen, zedelijk onmogelijk zijn de voorbeelden, dat iemand in eene welgeregelde Maatschappij, onder eene wijze en goede Regering, onschuldig ter dood veroordeeld, en ter dood gebragt wordt. — evenwel natuurkundig onmogelijk is het niet dat zulks eene enkele keer geschiede.

Hoe zal iemand, welke in dat geval verkeert, of meent te verkeeren, zich daar onder gedragen? Lezer! wees voorzigtig eer gij voortleest. Het is niet welmogelijk, dat iemand, die waarlijk schuldig is, zoude kunnen meenen onschuldig te zijn; en wec hem die, daar hij schuldig is, zich zelven en anderen wijs maakt, dat hij onschuldig is, en die door ontkenning, gepaard met listige streken, en huichelarij, den Regter in verlegenheid brengt, en de wereld doet gelooven.

ven, dat hij onschuldig den dood, of eene andere straf ondergaat! Hij zal zijn oordeel niet ontvlieden.

1.) Maar hij dan, die waarlijk onschuldig is, terwijl intusfchen alles tegen hem schijnt te getuigen, en niets tot bewijs, van zijne onschuld kan worden ingebracht — Wat zal hij doen? — Hij mag alles doen wat in zijn vermogen is, om zijne onschuld te doen blijken, alle hulp, welke hij kan verkrijgen, inroepen; — maar hoe flauw is het uitzigt! de bewijzen zijn in zijn nadeel, — de letter der Wet veroordeeld hem. — en voorbeelden van huichelaars en bedriegers zijn tegen hem.

2) Hij wachte zich intusfchen van wrevel en beleedigende uitdrukkingen of houdingen omtrent zijne Regters — en hij neme de toevlugt tot God, die magtig is om zijne onschuld te openbaren. Hij houde aan in het gebed, en hope ootmoedig op het heil des Heeren.

3.) Wanneer dat heil zich niet openbaart, wat dan? — Hij onderwerpe zich. — Maar, hoe daar toe te komen? Hij bedenke, dat er niets gebeurt buiten de tusfchenkomst en het

het bestuur van eene alregerende Voorzienigheid — dat geen vermoeden op hem zou gevallen zijn , indien God het niet gewild had — dat hij in de magt der Overigheid niet zou gekomen zijn , indien zulks den Heere niet behaagd had — met één woord , dat het God is , die dat kwaad over hem brengt.

Hij overwege verder , of hij niet zulk een lot , van de zijde Gods , billijk heeft verdiend — hij stelle het hart op zijne wegen — hij onderzoekte en beproeve zijne bedrijven — en zie , hoe hij zich van zijne jeugd af tot nu toe heeft gedragen : — en hij bekenne , gelijk hij zal moeten bekennen : — „ Ofschoon ik onschuldig ben aan het gene , waarover ik deze straf moet lijden , door andere zonden en ongeregtigheden , welke veel zwaarder zijn dan mijne beschuldiging , heb ik duizendmaal zwaarder straf van de zijde Gods verdiend. ”

Hij denke eindelijk : wie weet , waar toe ik wel zoude gekomen zijn , indien ik niet op dezen tijd , en op deze wijze het leven

moest verliezen — en zoo leere hij berusten in Gods weg, in de bestelling van Hem, van wien alles afhangt, die leven en dood in Zijne hand heeft, die de wijze en de mate van ons leven, deuren, en de wijze van onzen dood bepaalt, en die regtvaardig is in alle Zijne wegen, en goedertieren in alle Zijne werken. — Zoo leere hij als een schuldig en doemwaardig zondaar zich voor God verootmoedigen, de toevlugt nemen tot dien almachtigen en barmhartigen God, bij wien uitkomsten zijn tegen den dood — smeeken om vergeving van zonden en bekeering — en zich geheel aan God overgeven.

4.) Hij blijve vrij biddend hopen op redding. Op het laatste oogenblik zou God zijne onschuld aan den dag kunnen brengen door ongeziene en ongedachte wegen. — Maar gebeurt dat niet; hij gevezich over aan den wil des Heeren, en houde vastaan Gods genade, al moest hij dan in dit opzigt onschuldig, als een misdadiger, sterven; welligt blijkt zijne onschuld nog in de volgende dagen, en
wordt

wordt dus de schandvlek van zijne nagedachtenis uitgewischt. Gewisfelijk zal hij, wiens hart opregt voor God is, schoon zijn ligchaam sterft op de strafplaats, zijne ziel tot een buit wegdragen, en in het jongst Gerigt vrij verklaard, en tot het genot van Hemelsche heerlijkheid toegelaten worden.

Ongelukkigen! die in dat geval mogt verkeeren, dat gij waarlijk onschuldig ter dood of andere openbare straffen veroordeeld wierdt— Ai! neemt dan deze aanmerkingen en lessen ter harte! zij kunnen, door Gods genade, veel toebrengeu, om U in uw lot eene ruste en kalmte te beschikken, welke hetzelve niet weinig zal verzachten. Ja zij kunnen u opleiden tot zulk een voorbeeldig gedrag in uwe gevangenis, en bij de regtspleging, hetwelk uwe medegevangenen, uwe bewaarders, ja andere omstanders treft, en hun van een onberekenbaar nut kan zijn. — en wat u zelven verder aangaat, zoo zal in dezen weg, de omstandigheid, waarin gij verkeert, wellicht tot behoudenis en zaliging van uwe ziel dienen, en gij ook wegens dit middel, hoe

ter het valle, God in Eeuwigheid loven en prijzen.

Al dit bovenstaande mag ook wel opgemerkt worden door ieder, die wel zich zeiven schuldig en strafwaardig erkent, maar nogtans meent, dat het vonnis van den Regter, over hem geveld, het zij dit de doodstraf, of eene mindere straffe moge zijn, te zwaar is naar evenredigheid van zijne misdaad.

Evenwel moeten wij den zoodanigen wel ernstig onder de aandacht brengen, dat geen ding voor hen moeilijker is, dan te oordeelen over de straf, welke hun wordt opgelegd; zij zijn niet onpartijdig genoeg; de eigenliefde verblindt hun oog, en indien zij in dit geval verkeerdelijk oordeelen, zal deze meening, dat zij te streng gevonnisd zijn, hun lijden verzwaren, en de nuttigste gedachten van hen weren.

Maar indien het inderdaad zoo ware, of indien zij de verbeelding niet van zich kunnen verwijderen; dat zij dan in het bovenstaande troost zoeken, en daar uit onderwerping en berusting leeren in hun lot.

*Die zijne overtredingen bedekt,
zal niet voorspoedig zijn. Spr
XXVII: vs 13.*

(EERSTE OVERDENKING)

Wat wil dat zeggen? — De wijze Salomo geeft met deze Spreuk te kennen, dat iemand, welke zijne schuld niet belijdt, maar het kwaad, dat hij gedaan heeft, ontkent, zijn oogmerk niet zal bereiken; zijne ongerechtigheid zal evenwel aan den dag komen; hij zal de straf niet ontgaan; en hij waagt zich aan veel grooter smart en schande, dan hij door het bedekken van zijne zonden hoopte te ontwijken.

En waarlijk het is zoo! De oude Geschiedenissen leveren er bewijzen van op.

Achan had gestolen, het gestolen goed had hij verborgen; niemand wist er iets van, maar het kwam toch eenmaal uit.

De Israëlieten werden voor de Stad Ai ver-
slagen. *Josua* begreep, dat eene bijzondere
groote zonde daarvan de oorzaak was, en
de Heer wees door het lot *Achan* als den
schuldigen aan, en toen werd hij doodge-
steenigd.

Gehazi, de bediende van *Eliza*, had het-
zelfde kwaad gedaan, en bedekte het ook;
maar God had het reeds aan zijnen Meester
bekend gemaakt. — Hij werd met melaatsch-
heid gestraft, en van zijnen Heer, ja van alle
mensen verdreven.

Ananias en *Sapphira* waren in hetzelfde ge-
val; doch de Heer openbaarde hun bedrog en
hunne ongerechtigheid aan *Petrus*; en zij wer-
den als leugenaars openlijk beschaamd, en als
onregtvaardigen door God gestraft, want zij
vielen, door een Goddelijk oordeel, voor
Petrus voeten dood.

In latere tijden heeft men er verschillende
voorbeelden van gehad, dat kwaaddoeners,
welke hunne overtredingen bedekten, aan
het licht gekomen zijn.

Een Reiziger was in een Bosch vermoord; zijn trouwe Hond spoort den onbekenden moordenaar op, en valt met zulk eene woede op hem aan, dat men vermoeden opvat; er wordt onderzoek gedaan, de misdaad blijkt door hem begaan te zijn, en de ongelukkige, die wel zal gedacht hebben altijd verborgen te blijven, ontving den loon zijner ongerechtigheid.

Een Boerenjongen van SCHIPLUIDEN werkte te HAARLEM als Kleedermakers knecht; bij zekere vrolijkheid in eene herberg, ontstond er, door dronkenschap, oneenigheid; het licht werd uitgebluscht, en in het duister een moord gepleegd. De Schipluidenaar had, misschien om lucht te scheppen, dit tooneel reeds voor het plegen van den moord verlaten, en was door de verhitting van de dronkenschap, op eene naburige stoep in slaap gevallen; de Dader begeeft zich, na het plegen van den moord, met het bebloedde mes op straat, ziet den slapenden, en legt, om alle vermoeden van zich te weren, het moordgeweer bij den slapenden neder, en begeeft zich

zich naar zijn huis. Spoedig wordt de zaak bij het Gerecht bekend; de slapende was met het bebloedde mes gevonden. Hij werd op vermoeden in de gevangenis gebragt, verhoord, en door de pijnbank tot bekentenis gedwongen, en ter doodstraf veroordeeld. Toen het vonnis zou voltrokken worden, vragen de knechts van den dader, die zich nu geheel veilig rekende, vrijheid om te gaan zien. Naauwelijks zijn zij vertrokken, of het geweten van den booswicht ontwaakt; hij ijlt naar de strafplaats, bekent zijn misdrijf, bevrijdt den onschuldigen, en ontvangt zijne welverdiende straf.

Jal te vergeefs ontkent de misdadiger, welke in de magt van den wereldlijken Regter is, zijne schuld; te vergeefs verklaart hij niet gedaan te hebben, hetgene men hem ten laste legt; te vergeefs wendt hij alle zijne schranderheid aan, om zijnen Regter te misleiden; te vergeefs neemt hij de uiterste onbeschaamdheid te baat.

Wat

Wat baat het hem, wanneer alles tegen hem getuigt, en alle de bewijzen, welke tegen hem zijn, zoo sterk spreken, dat de Regter, in weerwil van zijne hardnekkige ontkenning, hem moet straffen? wat heeft hij dan gewonnen?

Laat het hem gelukken! wat heeft hij dan nog gewonnen? — Het is mogelijk, ja, dat hij door te ontkennen, ontslagen en op vrije voeten gesteld wordt. Daar gaat hij dan henen, hij verlaat de gevangenis, hij treedt weêr in de Maatschappij: — maar hoe? — men blijft hem toch als schuldig aanzien, en de schande vergezelt hem, of men twijfelt aan zijne onschuld, men wantrouwt, men schuwt hem. — Hij zelf weet zeer wel, dat hij den Regter heeft bedrogen, zijn geweten beschuldigt hem, dat hij toch een kwaaddoender is: hij vreest, dat hij welligt nog eenmaal zal achterhaald worden, en de vrees volgt hem op de hielen, zij gunt hem geene rust; eene, door leugen en onbeschaamde schuldbedekking gezochte vrijheid is hem niets waard; het ritselen van een blad, het
op.

opvliegen van eenen vogel, het ontmoeten van een mensch jaagt hem vervaardheid aan. Of, zoo hij ongelukkig genoeg is geheel en al verhard te zijn, dan juicht hij zich zelve toe, dat hij het zoo stijf heeft vol gehouden, en daardoor is vrij gekomen; dat maakt hem stout, hij pleegt nieuwe wanbedrijven; van het ééne kwaad komt hij tot erger, en alle behoedzaamheid verlaat hem, zoodat hij eindelijk toch in handen van den Regter valt, en loon naar werken krijgt.

Maar, al gelukt het hem voor zijn geheele leven, het oog des wereldlijken Regter te ontwijken; hij moet toch eenmaal sterven. Laat hem zijn eigen dood sterven: hij komt dan toch voor het oog van den Hemelschen Regter. En wat zal het *dan* zijn? Die Regter is God, de alwetende, de almachtige, de regtvaardige God — dan zal God alles, wat hij gedaan heeft, aan den dag brengen, God welke eenmaal zal openbaren alles, wat verborgen is geweest — Zal hij dan, wanneer die God hem rekenschap afvraagt, ook bij het ontkennen kunnen blijven? zal hij dan de

hans

handen van dien Regter kunnen ontduiken? Neen; zijn eigen geweten zal dan sterker tegen hem spreken dan het hierop aarde heeft gedaan — en God zal hem te zwaarder straffen.

O! met welke eene vreesfelijke schande zal hij dan voor het oog der geheele wereld overladen worden, wanneer een ieder weten zal, dat hij schuldig is! — wanneer ieder zijne onbeschaamdheid en hardnekkigheid, waardoor hij zijne overtredingen bedekte, zal verfoeijen, en de Duivelen hem zullen bespotten, omdat hij met zijne leugens en zijne arglistigheid niets heeft gewonnen!

En hoe veel zwaarder straf zal hij dan in dien staat van regtvaardige vergelding ontvangen! — De wereldlijke Regter kan alleen het ligchaam dooden, God kan beide ziel en ligchaam verderven in de Hel. — Veel zwaarder straf, dan hij op aarde heeft ontweken, zal hij dan gevoelen. — Hij zal door Gods regtvaardig oordeel gestraft worden over het kwaad, hetwelk hij ontkende, schoon hij er aan schuldig stond; en daar en boven zal

hij nog zoo veel zwaarder gestraft worden over de onbeschaamde leugens, waarmede hij zijn kwaad bedekt heeft, en over de hardnekkigheid, welke hem tot dat schuldbedekken bragt.

O! hoe dwaas, hoe verkeerd is het derhalve zijne overtreding te bedekken, daar zij toch, vroeg of laat, hierin dit leven, of in het volgend leven openbaar wordt — daar de straf toch eenmaal komt — daar dit bedekken met zoo vele nieuwe strafbare zonden gepaard gaat, en de regte weg is, om in het kwaad zoo te volharden, dat men onherstelbaar voor eeuwig verloren gaat!

Het is wel waar: de afschrik van de schande en de smart, welke aan de verdiende straf verbonden zijn, de akeligheid van eenen geweldigen dood kunnen iemand dringen om alles aan te grijpen, wat mogelijk is, ten einde die schande en die smart te ontgaan; de hope dat het mogt gelukken om zijn geweten te doen zwijgen, en in zijn tegenspreken vol te houden; de zucht om zijn leven nog zoo lang mogelijk te rekken, kan hier

hier bij komen; doch, hoe onzeker is die hope! hoe weinig grond heeft zij! hoe bedriegelijk! men moge de schande en de smart hier op de wereld ontgaan, zij treffen gewis dubbel in het volgend leven; de boosdoener moge zijn leven nog wat rekken, de straf nog wat terug houden, voor hoe lang zal het zijn? welligt voor eenige maanden, wat zeg ik? voor eenige weken misschien! ja wat zeg ik? Hij ga uit den kerker; -- is het niet mogelijk, dat God bij den tweeden stap hem oproept in de Eeuwigheid? maar laat hem nog jaren ongestoord voortleven? zij vliegen als een droom voorbij, en dan komt de EEUWIGHEID! en wat heeft hij dan gewonnen? niets, voorzeker niets gewonnen, alles verloren, grootere schande, zwaardere straf behaald. Om het tijdelijk oordeel te ontwijken valt hij in het eeuwige, en door dat tijdelijke te ontwijken heeft hij zijne schuld nog vermeerderd, en zijne eeuwige verdoemenis onvermijdelijk gemaakt.

Ach! zoo een of ander misdadige, welke niet tot bekentenis wil komen, dit Boekje

leest, hij overwege het gezegde toch ernstig! misschien treft het hem, misschien besluit hij om te bekennen. — Maar het kan gebeuren, dat hij telkens, wanneer hij in het verhoor komt, door de liefde tot het leven, door de hope op zijne vrijheid en ontslag, ja door, ik weet niet wat, gedrongen wordt, om van zijn voornemen af te zien, zoo dat de woorden hem als op de lippen besterven. Och! moge hij God bidden, dat die meer kracht gave aan zijn geweten; dat die hem beware voor, en verlosse van de schuldbedekking; dat die hem zacht, en week, en gewillig make, om, wanneer dit wettiglijk door den Regter van hem wordt gevorderd, de waarheid te spreken, en zijne schuld opregtelijk te bekennen!

Die zijne overtredingen bedekt zal niet voorspoedig zijn.

(TWEEDE OVERDENKING)

Men kan nog op eene andere wijze, dan zoo even gezegd is, zijne overtredingen bedekken.

Wij handelden zoo even over het ontkennen van feiten, welke wij begaan hebben, over het bedekken van onze overtredingen voor den wereldlijken Regter. Maar iemand kan ook zijne overtredingen zoeken te bedekken *voor God, den Hemelschen Regter; ja voor zichzelf*

En dat is niet minder dwaas, dan het andere; zeker maakt het onderscheid, of het wetens en willens, dan of het onwetens geschiede.

Het is natuurlijk, dat ruwe woeste knapen, welke van jongs af verzuimd, onbeschaafd, zonder leer, zonder tucht zijn opge-

wasfen, hunne overtredingen bedekken; dat is, dat zij dezelve niet aan God belijden, en voorzich zelve geen gevoel van fchaamte, berouw of verlegenheid hebben; want zij weten niet dat zij kwaad doen, hunne gruwelftukken befchouwen zij niet als onbetaamelijk, als verkeerd; zij zijn dan uit aanmerking van hunne ruwheid eenigzins te verfcchoonen; maar niet minder ongelukkig. Zij zijn gelijk ijlhoofdigen en krankzinnigen; worden deze niet onder de ongelukkigfte voorwerpen hier op aarde gerekend?

Hoe rampzalig is die mensch, bij wien de verbastering zoo verre is doorgedrongen, dat hij geen nadenken, geen gevoel heeft, geen geweten, geen befef van onderscheid tufchen goed en kwaad! hij gaat gewis verloren, omdat hij geene kennis heeft.

Wij willen nu nader denken over zulken, die *met opzet* hunne overtredingen *voor God*, of *voor zich zelve* bedekken.

Voor God! — hoe kan iemand zoo dwaas zijn van zulks te willen ondernemen? — Is hij niet geheel onkundig en onbefchaafd, dan

dan weet hij toch wel, dat het oog des Heeren aan alleplaatsen is, ziende den goeden en den kwaden, dat niets voor God verborgen is. — Het is zoo; en nogtans poogt men zijne schuld voor God te bedekken; men doet er geene belijdenis van; men spreekt er, indien men al bidt, niet een enkel woord van; men houdt zich, als of God er niets van wist; men gedraagt zich, als of men het voor God konde verborgen houden, en daardoor de straf ontgaan.

Om deze reden verbergde *Adam* zich in den Hof, toen hij het proefgebod overtreden had; om dezelfde reden vlugtte *Kain* van voor het aangezicht des Heeren, toen hij zijnen Broeder *Abel* had doodgeslagen.

Dan, hoe zeer zijn dezulken te beklagen! zij doen althans wel een vergeefs werk — en zoo zij het niet door de verfoeijelijkste verharding en indrukkeloosheid te boven komen, zoo zijn alle hunne pogingen vruchteloos — de schrik des Heeren jaagt hun verwaardheid aan, waar zij ook zijn, wat zij ook doen.

David zeide : toen ik zweeg , werden mijne beenderen verouderd in mijn brullen , den ganschen dag. Daarmede gaf hij te kennen , dat zijn beangstigd geweten hem kwelde en pijnigde , dat hoe zeer hij zijne zonden verzweg en hoe meer hij die verzweg , het hem zoo veel banger viel , waardoor zijn ligchaam zelfs werd geschokt , en zijne krachten vergingen.

De Schrift verzekert : *wee den genen , die zich diep versteeken voor den Heer.*

Meestal, intusfchen, verbergt men zijne overtredingen voor zich zelveu. — Niet alzo, dat iemand, wiens geweten hem beschuldigt van eenige misdaad. als het ware tot zichzelf zoude zeggen: „ ik heb het niet gedaan; ” en dat hij het zoo verre zoude kunnen brengen, van waarlijk te gelooven, dat hij niet gedaan heeft, hetgeen hij zeer wel weet, gedaan te hebben. Neen; dit is bijna, zoo niet volstrekt, onmogelijk; maar, hij verbergt zijn kwaad, voor zoo verre hij zich zelveu poogt wijs te maken, dat het geen kwaad is, of, zoo dit niet gelukt, het

het kwaad zoo veel mogelijk verkleint, en er allerlei verschooning voor zoekt — hij bedekt zijne overtredingen *voor zich zelve*, voor zoo verre hij zijn best doet, om er maar niet aan te denken, om door allerlei verstroojingen zijne gedachten er van af te trekken, en, ware zulks mogelijk, het geheel te vergeten. — hij bedekt zijne overtredingen *voor zich zelve*, voor zoo verre hij het gevoel van schaamte, van berouw, ja van vreeze voor de bittere gevolgen, op allerlei wijze, zoekt tegen te gaan, en zich te verharden in het kwade.

Maar is dit niet een dwaas en ongelukkig bestaan? wij mogen, voor eenigen tijd, ons geweten geweld aandoen, en het tot zwijgen brengen; wij mogen de gedachten af-trekken van onze overtredingen, wij mogen die, zoo veel wij kunnen, verkleinen; eenmaal toch verheft het geweten zijne stem met dubbele kracht; eenmaal zal ons bedreven kwaad in zijne schandelijkheid en veroefelijkheid in onze oogen komen; eenmaal zullen wij er gevoel van krijgen; maar dan

zal het welligt te laat zijn; en jnist dit, dat wij het *voer ons zelve*n hebben zoeken te bedekken, zal de oorzaak zijn, dat ergeene plaats des berouws meer voor ons te vinden is.

Wat toch winnen wij door dat ontkennen of verkleinen van onze schuld — door dat bedekken van onze overtredingen? eene dwaaze leugenachtige verbeelding, dat wij minder slecht zijn? eene ijdele en valsche gerustheid? ja! — maar eene verbeelding en eene gerustheid, welke ons hoe langer hoe ongevoeliger maken voor het kwade, hoe langer hoe meer ons daaraan hechten, hoe langer hoe dieper in de zonde ons inwikkelen, tot dat wij eindelijk, geheel verhard, schielijk verbroken worden, zoodat er geene genezing aan zij.

O! verbeeldt u den Gevangenen, die zijne schuld bij den wereldlijken Regter ontkent, die zijne overtreding voor God bedekt, en ook zijn eigen geweten verkracht; die noch aan Menschen, noch aan God zijne zonden belijdt, en voor zich zelve ongevoelig en verhard is; wat is er nog aan zulk eenen te doen, om hem teregt te brengen?

Verbeeldt u den Gevangenen, die wel bekentenis heeft gedaan aan den wereldlijken Regter, maar niet aan God — die zijne overtredingen voor God en voor zich zelve bedekt — hij heeft geen inzien van zijn kwaad, hij kan zich niet verbeelden, dat hij dit akelig verblijf in dien kerker, waarin hij opgesloten is, veel min, dat hij die straf, waar toe hij verwezen is, verdiend heeft — en spijt, wrevel, verdriet, tegenstreving maken hem den staat zijner gevangenschap, en het ondergaan der straf dubbel ondragelijk.

Hij ondergaat de straf, hij wordt ter dood gebracht, de Regter kon niet anders, het Regt moest zijnen gang gaan. Had de ongelukkige nog gevoel gehad van zijne zonden; had hij nog beïjdenis aan God gedaan, wie weet of hij niet barmhartigheid bij den Hemelschen Regter zoude verkregen hebben? — maar nu! hij sterft! hij sterft in zijne zonde! hij gaat met een ongevoelig, met een verhard hart uit dit leven over in de Eeuwigheid; van het Schavot stapt hij over in de uiterste duisternis, waar weening en knersing der tanden
zijn

zijn zal. Uit de handen des aardſcheu Regters valt hij in de handen des levenden Gods! en, o! hoe vreeslijk is dat!

Konde ik mijne ſtem verheffen tot allen, die op den dood gevangen zitten; ik zoude hun uit der keele toeroepen: belijdt niet alleen uwe wanbedrijven aan de Menſchen, maar belijdt dezelve ook aan God — aan God, die vergeven kan, en vergeven wil — aan God, die u van de ſtraf namaals kan verſchoonen, terwijl de aardſche Regter u van de tijdelijke niet kan ontslaan. Belijdt uwe overtredingen *voor u zelve*, zoekt dezelve te kennen, en te gevoelen de grootheid van uw kwaad, opdat gij niet dubbel rampzalig wordt, en bidt God, dat Hij uwe oogen opene, uw hart week make, en uw beware voor, en verlosſe van alle bedrog en alle ſchuldbedekking.

*Die zijne overtredingen be-
kent en laat, die zal barmhar-
tigheid verkrijgen. Sp. XXVIII:
vs. 13.*

Dit raakt de genen, die hunne overtredingen aan de Menschen, bij gepaste aanleiding bekennen, en degenen, die dezelve aan God bekennen.

Wanneer een Kind ongehoorzaam is geweest, en het belijdt met ongedwongene droefheid zijne schuld, dan zal de Vader het gewisfelijk verschoonen, althans niet zo gevoelig straffen, niet zoo hard kastijden, als hij, ingeval van hardnekkigheid, zoude gedaan hebben.

Wanneer wi iemand beleedigd hebben, en wij belijden schuld, dat zal terstond zijn toorn doen bedaren, en welligt zijn hart bewegen, om het ons te vergeven.

Wanneer een openbaar boosdoener zijne schuld openhartig, en met schaamte en be-
rouw

rouw bekend aan den Regter, zoo zal hij ook barmhartigheid bij dezen verkrijgen. Al is het dat de Regter, door de Wet gebonden, hem de verdiende straf niet kan kwijt schelden, hij zal nogtans in zijne verhooren hem meerdere vriendelijkheid en meerdere blijken van medelijden toonen, zijne Gevangenis hem zoo dragelijk maken als mogelijk is, en zijne straf, zoo veel het Regt gedooft, verzachten; dit zal zelfs invloed hebben op den Opzigter der Gevangenis, en op de genen, die den Gevangenen bewaren en bedienen, welke ook al het lot van zulk eenen, zoo veel in hun is, zullen trachten te verzachten.

Behalve dat, zal de misdadige zelf, zoodra hij slechts tot den stap heeft kunnen komen om te bekennen, zijn hart als verligt gevoelen, ruimer adem halen, en meerdere rust genieten.

Maar inzonderheid zal hij, die zijne overtredingen bekend aan GOD, bij HEM barmhartigheid verkrijgen.

Belijdt hij dezelve slechts met eenig waar gevoel, met eenige optegtheid aan den Heer

ter-

terwijl de aardfche Regter misfchien de tijdelijke straf verzacht, zal God gewisfelijk zijn eeuwig oordeel matigen, en hem minder zwaar ftraffen, dan dengenen, die in zijne verharding sterft.

Ahab verootmoedigde zich voor den Heer. God merkte het op, en het bedreigde oordeel werd uitgefeld.

Manasse beleed in zijnen Kerker zijne zonden aan God, en de Heer verlostte hem uit de Gevangenis.

De Inwoners van NINEVE vernederden zich op de prediking van *Jona*; en de Stad, welke anders binnen veertig dagen zou vergaan zijn, werd gefpaard.

David zeide: ik zal belijaenis doen van mijne overtredingen; en de Heer vergaf de ongerechtigheid mijner zonde.

Ja gewisfelijk, wanneer iemand, hoe zwaar hij ook gezondigd hebbe, opregte belijdenis doet van zijne zonden, en die belijdenis komt uit een regt verflagen hart en een gebroken geest, uit waar leedwezen en berouw, dan zal hij zekerlijk barmhartigheid bij

bij God verkrijgen: want hetgene bij den aardfchen Regter geene plaats kan hebben, heeft plaats bij God, bij God is vergeving. Al moet zulk een, naar de Wet, op een Schavot fterven; hij zal toch niet in de eeuwige verdoemenis komen: zijne fchuld is om des Middelaars wil vergeven.

Daarom staat er bij *en laat*: die zijne overtredingen bekent, *en laat*, die zal barmhertigheid verkrijgen.

Wanneer iemand de openhartigfte belijdenis eeft, en de krachtigfte betuigingen doet van zijn leedwezen, maar hij *laat* zijne verkeerdheden *niet na*, hij doet al weder hetzelfde kwaad, wat baat dan toch zulk eene fchuld-bekentenis moet men dan niet denken, dat hij het niet gemeend heeft, dat hij geen waar berouw heeft gehad?

Hoe kan zulk een toch eenige barmhertigheid verkrijgen? moet hij niet, als een bedrieger en als een veinfaard, met des te meerder afkeer befchouwd worden? fluit niet het hart van den besten Mensch zelfs zich voor zulk eenen fnoodaard?

En

En, wat dunkt u? eenen Regter onder de Menschen kan men innemen door eenen schijn. Maar God laat zich niet bedriegen; Hij doorgront het hart, Hij proeft de nieren.

Neen! opregtheid, liefde tot de waarheid moet eenen Zondaar bewegen, om zijne overtredingen te belijden. Waar berouw en afkeer van het kwade, zuivere toeleg om het nimmer weder te doen, ernstig voornemen, om het voortaan beter te maken, moeten de beginsels zijn van dit berouw, waarmede men belijdenis doet, dan zal ook het laatste volgen, anders niet.

Ongelukkige Misdadige, die, tot de Doodstraf verwezen, geenen tijd, geene gelegenheid meer hebt, om met de daad te toonen, dat uw berouw opregt is, noch om het door u bedreven kwaad weder goed te maken!

Wanhoop evenwel niet. De aardfche Regter kan over de opregtheid van uw berouw niet oordeelen; deze wereld kan de bewijzen

zen niet zien, maar God, wien alles bekend is, kent uw hart; Hij weet, of uw berouw zoo zuiver is, dat gij, indien u het leven nog geschonken en verlengd wierd, gewisfelijk uwen zondigen weg zoudt veriaten, en eenen beteren weg inslaan.

Is het dan in uw hart zoo gesteld, als het zijn moet; al kunnen Menschen dat niet zien, de Heer ziet het, en Hij zal u gewisfelijk barmhartig zijn, en Hij zal het eenmaal, in het jongst Gerigt, aan de geheele wereld openbaren.

Ai! belyd dan uwe overtredingen aan Hem, zoek vergeving en verlossing, op grond van het zoenoffer, dat God heeft beschikt, zoo zal uwe schuld uitgedelgd zijn bij God, aan uwe zonden zal nooit in eeuwigheid gedacht worden; de aanschouwers van het vonnis, dat aan u hier op aarde wordt uitgevoerd, mogen het met ontroering, ja met afgrijzen beschouwen, de Engelen in den Hemel zullen zich over

u verblijden, als over eenen Zondaar, die tot God bekeerd, en als een vuurbrand uit het vuur gerukt is. — Nog weinige oogeblikken, en gij gevoelt geene schande, geen smart meer, en gij verwondert u met dankzegging en aanbidding over de barmhartigheid, welke aan u, zulk eenen grooten Zondaar, is geschied, en gij verkrijgt eene gansche Eeuwigheid, om weder goed te maken, het gene gij door uw wangedrag bedorven hebt, en hier op aarde niet weder kunt herstellen, om dien God, wien gij beledigd en onteerd hebt door uwe zonden, volmaakt te dienen, en zalig te loven en te prijzen.

Dit zal het lot zijn van elk, die zijne overtredingen bekent, en laat; van elk, die, door den dood in de onmogelijkheid gesteld is, om dezelve hier beneden te verbeteren, echter dat waar berouw heeft, waaraan het *laten* onafscheidelijk verbonden is.

Ai! open uw hart voor zulke indrukken,
en smeek den Heer, dat Hij u alzo over-
tuige van uwe zonden.

Wat vrucht dan hadt gij toen van die dingen, waarover gij u nu schaamt? want het einde derzelve is de dood. Rom. VI: VS 21.

Gij zijt, ongelukkig Gevangene! nu gestuit in den loop uwer ongeregtigheden; de omstandigheid, waarin gij u thans bevindt, geeft u gelegenheid om ernstig over u zelve, en over uwe levenswijze na te denken; ja zij roept u daartoe; en niets is 'er, hetwelk eigenlijk u behoeft af te trekken van dat ernstig nadenken, of daar in te hinderen. Opgesloten, gebonden, van de Maatschappij afgescheiden, buiten de mogelijkheid om kwaad te doen, of goed te doen, slijt gij de uren, de dagen, de weken in dezen Kerker, onder de verwachting van de straf, welke u zal moeten aangedaan worden, en gij hebt geene afwisseling, geene tijdkorting als het ware, dan, wanneer men u het noodig voedsel bezorgt, of u voor uwen

Regter roept, of wanneer de wroegingen van uw Geweten, of het bang vooruitzicht van uw lot u ontrusten. Hoe vervelend, of verschrikkelijk moet u het verblijfin deze plaatse zijn! hoe lang of hoe bang moeten u de dagen wel vallen!

Maar zacht! ook dit behoeft niet. — Gij wordt nu en dan bezocht van eenen of meer, die tot u gezonden worden, om aan de behoudenis van uwe ziel te arbeiden, en u alle die vertroosting en te voegen, waarvoor gij vatbaar zijt, en welke gij kunt ontvangen, indien gij wilt in den weg stellen, waarin gij die kunt aannemen. Gij hebt eenen Bijbel, gij hebt dit kleine Geschrift, waarin gij kunt lezen, en een aangenaam en heilzaam onderhoud vinden. Voorts kunt gij u bezig houden met zulke overdenkingen, welke u thans inzonderheid voegen, en waartoe de omstandigheid, waarin gij verkeert, u van zelve aanleiding geeft.

Welaan! denk dan nu eens over dat woord, dat boven deze Afdeeling staat; zie terug op het veriedene, sla het oog op het

het tegenwoordige, en vestig de aandacht op het toekomstige.

Wat vrucht hadt gij toen van die dingen, waar over gij u nu schaamt?

Ik wil voor een oogenblik eens toestaan, dat losbandigheid, onmatigheid, dartelheid iemand, die daar zich aan overgeeft, eenig vermaak toebrengen; dat oncerlijkheid, onregtvaardigheid, bedriegerij, diefstal, zoo lang dezelve niet aan het licht komen, iemands beurs verrijken. — Maar dat is dan ook *al de vrucht* van die dingen; en *welke vrucht?* welk een vermaak? welk een voordeel? wordt het niet gehaald ten koste van vele geldverkwisting, veel verzuim van huishouding en beroep, in verwaarloozing en bederf van ziel en ligchaam beide? wordt het niet gewonnen met de grootste vreeze en angstvalligheid, dat men betrapt worden, en zijn oogmerk niet bereiken zal? — Welk een vermaak! welk een voordeel! welk eene winst! werd het vermaak der ongebondenheid niet wilde onzinnigheid, veelal gekijf en vechterij, en doorgaans gevolgd door een berooid hoofd,

en een verwilderd hart? werd het genot van de winst niet verbitterd door de onverzadelijke begeerte naar grooter buit, en door de gestadige bekommernis van ontdekt te zullen worden? — En, buiten dat alles, welk een laag vermaak, welk een vuil gewin, zoo verre beneden de waardigheid van een redelijk schepsel, hetwelk hooger goed kan verkrijgen en behoort te zoeken! Ja — dat nog meer zegt, welk een vermaak, welk een gewin, hetwelk, hoe minder het wordt gestoord of verbitterd, zoo veel sterker aanlokt, zoo veel krachtiger vervoert, en den armen sterfeling van de eene zonde in de andere doet vallen, tot dat hij, onherstelbaar verdorven, rampzalig heen gaat naar de Eeuwigheid!

Hoe het ook zijn moge, gij, wien nu de gelegenheid tot zoodanig genot ontnomen is, zie nu eens terug op hetgene gij gedaan, en op de vrucht, welke gij er toen van geplukt hebt; moet gij niet bekennen, dat die vrucht op verre na zoo groot, en zoo zoet niet was, als gij u te voren haat voorgesteld, en dat zij althans al die moeite, en verspilling, wel-

welke zij u heeft gekost, al den angst en onrust, welke zij u gebaar heeft, niet waardig was?

Bepaal nu, *ten tweede*, uwe aandacht bij het *tegenwoordige*. Beschouw u zelve in den staat, waarin gij u *thans* bevindt.

Wat vrucht hadt gij toen van die dingen, waarover gij u *nu* schaamt? *Nu* schaamt gij u over die dingen, welke u toen zoo weinige vrucht, ja zulk eene vergiftige vrucht hebben aangebragt. — of hebt gij geene reden om u te schamen? Gij hebt welligt gemeend, dat gij u voor het uiterste zoudt wachten, en u sterk genoeg gewaand om niet te verre te gaan; en [intuschen *nu* blijkt uwe zwakheid, daar gij in den strik gevangen zijt, en door uwe lage drift vervoerd tot wanbedrijf, hetwelk de Regter openlijk straffen moet. Gij hadt gemeend verborgen te zullen blijven, de nasporing van den Regter door uwe doorslepenheid en kloekheid te zullen ontduiken; en *nu* zijt gij ontdekt, en hetgene gij in het verborgen hebt gedaan, komt *nu* aan het licht. Ach! welk eene uitkomst! — *nu* moet gij o-

penlijk voor het oog van uwe Land — of Stadgenooten, van Vreemden en Bekenden, ten aanzien van Vrienden, zoo gij die nog hebt, en van Vijanden, welke er in zullen juichen, welligt eene schandelijke en smartelijke straf ondergaan, en moet, zoo gij al uw leven behoudt, en weder op vrije voeten wordt gesteld, nogtans voor al uw leven eerloos blijven.

Ach! dubbel zijt gij te beklagen, Indien gij niets van deze schaamte gevoelt: dan zijt gij geheel verhard, en nauwelijks voor teregtbrenging vatbaar. — Maar gevoelt gij er iets van, dekt de schaamte uw gelaat, drukt de schaamte uw hart neder, zegt gij in uw binnenste „*hoe dwaas, hoe verkeerd heb ik gehandeld!*” O vergelijk dan het verledene met het tegenwoordige, en laat *dit* de slotsom van uwe overdenking zijn: „*Wat vrucht had ik toen van deze dingen, waarover ik mij nu schaam?* — Toen ik het deed, had ik er „dat genot niet van, hetwelk ik verwachtte — „de vrucht beantwoordde niet aan de kosten, — en *nu!* weg is het genot, al het „in-

„ingebeeld genot! — en ik moet, met schande overladen, mij schamen over mijne „dwaasheid.“

Ja! maar dit is het niet alleen; och! of het slechts hier bij bleve! neen — Na nog, *ter derae*, het oog op de *toekomst*.

Wat vrucht had gij *soen* van die dingen, waar over gij u *nu* schaamt? *want het einde derzelve is de dood.* — Waarlijk, zoo gij van uw wanbedrijf al eenig genot mogt gehad hebben, gij hebt u zelve aan die vrucht den *dood* gegeten. Het einde van die dingen, waar over gij u *nu* schaamt, en welke u zoo weinig genot hebben toegebracht, het einde daarvan is de *dood*.

Gesteld, dat gij met eene ligte straf vrij komt, moet gij evenwel niet eenmaal sterven? moet gij dan niet als overtreder van Gods Wetten, zoo gij u niet bekeert, als Zondaar sterven? Is het niet te verwonderen, dat gij niet zoo verre zijt losgelaten, dat gij, zoo wel als anderen, in misdaden zijt vervallen, welke de Regter met den dood moet straffen? Is het niet mogelijk, dat
gij.

gij, gelijk zoo vele anderen, na het ondergaan van de straf, weder in hetzelfde kwaad valt, tot dat gij u doodschuldig maakt voor den Regter?

En verwacht gij naar verdienste de doodstraf, ziet gij dan nu niet, dat het einde van die dingen de *Dood* is; ondervindt gij dat niet in eigen persoon!

Ja, volgens de Leer van Gods Woord, is de *Dood* de *bezolding der zonde*; het zij iemand door het zwaard des Regters, het zij dat hij zijn natuurlijken dood sterve, omdat hij een Zondaar is, *moet* hij den dood sterven; onbekeerd en verhard stervende sterft hij dan in nadruk, sterft hij naar Ziel en Ligchaam beide; voor altijd verstoffen van lichamelijke en geestelijke genoegens, van aardsch en hemelsch geluk, van alles wat *leven* heten mag.

En in dien strik zijt gij gevallen! mijn Medezondaar! door zulk een lokaas van eene blinkende, doch bedriegelijke vrucht hebt gij u laten innemen, en *nu* schaamt gij

u, *mi* beklaagt gij u welligt, en het einde zal de *Dood* zijn, zoo gij niet bij God genade zoekt en vindt.

Mogt deze overdenking zulk een gevoel van schaamte, van berouw, van boetvaardigheid bij u verwekken, dat er eene onberouwelijke bekeering tot zaligheid de vrucht van zij!

DE WANHOOP

VAN KAIN EN VAN JUDAS.

Genesis IV: 3 — 16. en Matth.
XXVII: 3 — 10.

Kain had zijnen Broeder vermoord. *Judas* had zijnen Heer, den beminnelijken *JESUS*, verraden aan de Joden, welke Hem den dood gezwooren hadden. Beide vervielen zij, toen het kwaad bedreven was, en hun onder het oog kwam, tot *Wanhoop*

Kain deed wel eene schuldbekentenis; maar welke? *mijne misdaad is grooter dan dat zij vergeven worde*. Dus gaf hij alle hope op van schuldvergiffenis, en van ontkoming der straf, welke hij begreep dat op het misdrijf volgen moest. — Toen ontweek hij ook de Menschen, en werd gepijnigd door het schrikkelijk denkbeeld, dat elk, die hem ontmoette, hem zoude doodslaan.

Judas deed ook belijdenis van zijne misdaad: *ik heb gezondigd, verradende het onschuldig bloed;* zoo sprak hij, maar wat deed hij verder? hij ging henen en verhing zich zelve; de *Wanhoop* alleen kon hem tot dien stap brengen, dat hij de handen aan *zich zelve* sloeg, en een einde maakte aan zijn leven, dat nu voor hem ondragelijk was.

Hadden zij reden om zoo wanhopig te zijn? in zeker opzigt ja. — Wanneer een Mensch regt inziet de onredelijkheid, de dwaasheid, de verfoeijelijkheid, de strafbaarheid van zijne zonden; of dan moet dat denkbeeld hem zoo ontroeren, en zoo beangstigen, dat hij niet weet waar zich te bergen, dat zijn verstand en hart beide onvatbaar zijn voor alles, wat nog eenige hope zoude kunnen geven.

Maar aan den anderen kant, was er evenwel geene reden voor wanhoop, geene reden om alle hope volstrektelijk op te geven.

Hoe zwaar *Kain* zijne misdaad ook mogt beschouwen, wist hij dan de mate van Gods vergevende genade, en hoe ver die zich kon uit-

uitstrekken? — neen, dat wist hij niet — hij mogt, hij kon nog hopen!

En *Judas* zal het welgehoord hebben, toen *JESUS* eens zeide: ik zegge u, gij zult elkander niet zevenmaal, maar zeventigmaal zevenmaal vergeven; daaruit mogt hij besluiten: „ onze Heer, die ons dat beveelt, zal ge- „ wis nog veel meer vergeven.” — en daar op kon, daarop moest hij hopen.

Waarom deden zij het niet? — Hier van straks.

Eerst nog eene bedenking. Hebben zij met die *Wanhoop* iets gewonnen? Volstrekt niets.

Kain door de vreeze, dat elk, die hem ontmoette, hem zou doodslaan, iedereen schuwende, openbaarde daardoor ook aan elk, dat hij een boosdoender was, en vermeerderde daar door zijne schande, en aller afgrijzen van hem.

Door de gedachte, dat zijne misdaad onvergefelijk was, zocht hij ook geene vergiffenis, en daar door verkreeg hij dezelve niet.

Door

Door het een en ander beroofde hij zich zelve van de genoegens der zamenleving — van het nut, dat hij in de wereld had kunnen stichten — van de gelegenheid, om zijne fouten, ten minste eenigzins, weder goed te maken — van de hulp, die hij van God had kunnen verkrijgen ter eeuwige behoudenis zijner ziele.

En *Judas*, die een einde aan zijn leven maakte, sneed, zoo wel als de ander, zich zelve de gelegenheid af, om te ondervinden, hoe groot de barmhartigheid van *JESUS* is, en om door dubbele liefde en trouw zijne fout weder goed te maken. — Hij sneed zich zelve de gelegenheid af, om tot recht beseft van zijn gruwelstuk te komen, en daar van vergeving te ontvangen — om verlost te worden van de heerschappij der zonde, die in hem woonde; hij maakte zijn verderf onvermijdelijk, en vervroegde zijne rampzaligheid. Wanneer wij nu vragen, waarom zij niet hoopen op genade? dan zal het antwoord ons de *Wanhoop* in haren waren aard leeren kennen.

De reden ligt nog minder in de onkunde, dan daarin, dat hun berouw niet opregt was.

Verbeelden wij ons eenen wanhopenden Zondaar, volgen wij den loop van zijne gedachten en gevoelens.

Hij ziet, dat hij kwaad gedaan heeft — omdat hij het niet langer *voor zich zelve* kan verbergen — omdat alle versooningen en uitvlugten hem ontvallen.

Hij is verlegen, hij is ontroerd, — doch waarom? omdat hij de schandelijkheid en snoodheid van zijn bedrijf bemerkt? neen. Daarvan gevoelt hij niets — zijn hart is er nog aan gehecht, hij zonde hetzelfde kwaad nog weder willen bedrijven, indien hij het ongestraft kon doen; het is alleen de vrees voor de straf, de schande, de smart; het is alleen het befef van de onmogelijkheid om zijn hart in dezelfde ongerechtigheid weder op te halen, welke hem pijnigen en kwelien.

Hij wil wel bevrijd zijn van de straf, maar zijn hart kan niet besluiten, afstand te doen van zijne ongerechtigheid. Hij zoude nog wel zich willen verootmoedigen, en om genade bidden, indien hij daardoor

de straf kon ontgaan, en rust in zijn binnenste kon krijgen — maar hij weet, dat hij dan ook niet meer kan zondigen, en daar druischt zijn hart tegen op — hij kan, hij wil van het kwaad niet afstaan, en hij kan ook het oordeel niet ontwijken; hij wordt radeloos, en slaat, gelijk *Judas*, de handen aan zich zelveu.

Stellen wij nu daar tegen het waar be-
rouw.

De ongelukkige, maar regt boetvaardige Zondaar kent zijne overtreding, en verfoeit *zich zelveu*; hij gevoelt, dat hij dwa-
felijk, dat hij onredelijk gehandeld heeft — dat hij niet waardig is Gods aardbodem te betreden — welligt heeft hij geen uitzigt, al-
wierd hem genade bewezen, om het ooit weder goed te maken. hoe gaarne hij wilde; dat krenkt hem! — maar omdat hij even-
wel dat kwaad, waaraan hij zich schuldig maakte, verfoeit, zoo wenscht hij er van genezen te zijn. omdat hij het zoo gaarne weder zoude goed maken, en ge-
hoorzaamheid aan God betoonen, en God ver-

heerlijken , zoo wenscht hij , dat hij vergeving mogt verkrijgen.

En — gelijk de zieltogende Kranke , naar mate hij aan het leven gehecht is , op alle bijzonderheden let , welke hem eenige hope kunnen geven , en zelfs wanneer alles hem begeeft , nog zich vleit met de hope op herstelling , alzoo grijpt de regt boetvaardige ook zelfs de flauwste hope aan , en houdt zich daaraan vast — en gelijk het hem , die zijn kwaad verfoeit , geene moeite kost , in de schuld te vallen , en te belijden ; gelijk hij , die gaarne zijn leven wil beteren , vrijmoedig tot God durft spreken , zoo zegt hij : ik zal belijdenis doen , ik zal mijnen Regter om genade bidden ; wie weet , Hij mogt zich over mij ontfermen !

Medezondaars ! geeft dan toch de hope niet op ; wij hebben zoo veel grond om te hopen ; wij behoeven niet op een los *mischien* het te wagen ; wij weten zeker , dat bij God vergeving en verlossing is . — Bidt , dat gij voor *Wanhoop* moogt bewaard worden , bidt , dat gij verlost moogt worden van alle verkleefdheid

heid

heid aan de zonde, welke oorzaak is van de Wanhoop, en laat ons met vrijmoedigheid toegaan tot den troon der genade, opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen, en genade vinden, om geholpen worden ter beskwamer tijd.

Ik zal des Heeren gramschap dragen, want ik heb tegen Hem gezondigd. Micha VI: vs 9.

Hoe betamelijk en hoe goed is het, zich te onderwerpen onder de slaande hand des Heeren! Wanneer hij ons met tegenheden, met rampen, met smarten bezoekt, dan niet te twisten, niet te wederstreven, maar te erkennen dat wij het verdiend hebben, en uit dien hoofde ons te onderwerpen, des Heeren weg te billijken, de roede te kussen. Dat heet: *ik zal des Heeren gramschap dragen, want ik heb tegen Hem gezondigd.*

De gemelijkheid, de wederspannigheid is eene nieuwe zonde, welke men voegt bij het kwaad, waarover men wordt gestraft, welke onze schuld verzwaart, en oorzaak is dat men nog harder en nog langer geslagen wordt. Zij is een teeken van verharding en onverbeterlijkheid, welke het mededogen, de barmhartigheid toefluit. — Zij weert de verbetering

ring, en de behoudenis, welke door de straf bedoeld wordt, af.

Die in zijn hart zegt: *ik zal des Heeren gramschap dragen, want ik heb tegen Hem gezondigd*, en die zich alzoo ootmoedig onderwerpt, die denkt na, die vergelijkt de straf, welke hem overkomt, met het kwaad, dat hij gedaan heeft, en hij ziet, en moet bekennen, dat de Heer hem niet straft naar zijne zonden, hem niet vergeldt naar zijne ongeregtigheden; dan komt de straf hem zacht en vaderlijk voor; dan kan hij dezelve gemakkelijker dragen, dan vindt hij zelfs reden om den Heere te danken, die hem naar verdienste staat.

Die zegt: *ik zal des Heeren gramschap dra-
gen, want ik heb tegen Hem gezondigd*, en zich
alzoo onderwerpt, die vernedert zich, hij valt
voor God in de schuld, en hij durft bidden en
hopen op genade. — Ja, hij wil zich niet aan
de straf onttrekken, hij wil die dragen; maar
hij wenscht alleenlijk, dat de Heer hem niet
in toorne sla, hem niet kastijde in Zijne grim-
migheid, dat de Heer hem zijne zonden ver-
geve, en hem geneze van de verkeerdheid

zijnes harte, en zoo werkt hij ongevoelig op de bron van de kwaal; en de ramp, de smart, het onheil wordt van hem afgeweerd, hij wordt gered naar Ziel en Ligchaam beide; het oogmerk der bezoeking wordt aan hem bereikt, zijn hart verbeterd, zijne ziel behouden.

Och dat allen, die met tegenheden te worstelen hebben, van welk eenen aard die zijn mogen, minder op het Schepsel, en meer op den Alregerenden God zagen, meer het oog op zich zelve en op hun gedrag hielden, dan op de rampen, welke hen drukken! zij zouden niet in de tweede oorzaak blijven hangen, en door allerlei verkeerde driften en overleggingen beroerd, en tot twisten en tegenstrevens vervoerd worden; zij zouden de hand des Heeren er in eerbiedigen; zij zouden hunne zonden als de oorzaak van hunne rampen aanmerken, zij zouden zich onderwerpen en hun kruis zou hun ligter vallen, zij zouden er zich beter onder gedragen, zij zouden gered worden, zij zouden voordeel trekken uit het leed. En wat u betreft, die om uwe misdaden in het oordeel zijt, indien gij dit regt begrijpt,

indien gij er de hand Gods, welke den wereldlijken Regter gebruikt om u te straffen, in eerbiedigt, zal dat u niet wederhouden van alle ftugheid, onvriendelijkheid, wrevel en bitterheid tegen uwen Regter, en uwe Oppassers, waar in Gevangenen zich anders maar al te veel toegeven?

Gij, die om openbare wanbedrijven door de Burgerlijke Overheid in boeijen zijt geslagen, veroordeeld zijt ter straffe, en de uitvoering van het vonnis afwacht; neemt deze les ter harte! — gij moet, of gij wilt of niet, u wot u getroosten: gij moet u onderwerpen, maar zal het u niet veel gemakkelijker zijn, wanneer gij dat gewillig doet, uit besef, dat gij gezondigd, en het verdiend hebt, dan wanneer gij het gedwongen, en met tegenkantiug doet?

Maar, hoe zult gij best tot die gedweehed, tot die onderwerping komen?

Bedenkt, dat de Overheid Gods dienaresses is, eene wreekster tot straffe voor de genen, die kwaad doen. Eerbiedig er de hand des Heeren in. Hij heeft door Zijn bestuur u in

demagt der Overheid overgeleverd; door hare hand straft Hij uwe zonden. — Gij hebt u te gende M enschen, maar te gelijk tegen God bezondigd — Hij bezoekt u in dezen weg. Door de burgerlijke straf, welke gij moet ondergaan, oefent Hij Zijne gramschap over u uit. — O! hoe gezegend zal het voor u zijn, indien gij dit moogt erkennen, en zeggen: *ik zal des Heeren gramschap dragen, want ik heb tegen Hem gezondigd!*

De Regter mag u niet verschoonen, maar God kan en wil u verschoonen. — Indien gij u verhardt, zoo moet de tijdelijke straf u in het eeuwige oordeel der rampzaligheid overbrengen; maar, indien gij voor God buigt, uwe zonden belijdt, Zijn oordeel billijkt, Hem om genade aanroept, Hij zal zich ontfermen, in Zijn Gerigt zult gij vrijgesproken worden. *God weerflaat den hovaardigen, maar den nederigen geeft Hij genade.*

9.

*Twee gewigtige vragen.*1. *Wat is Zonde?*2. *Wat kwaad is er in de Zonde?*

1. *Wat is Zonde?* Voorzeker een hatelijk ding — dat gelooft ieder. De Bijbel zegt: de zonde is *ongerechtigheid*, en is *ongerechtigheid* niet hatelijk? maar wat noemen wij dan eigenlijk *zonde*? Immers behoort daartoe alles, wat God verboden heeft. Wanneer iemand niet doet hetgene God in zijne Wet geboden heeft, wanneer hij daarentegen doet hetgene God in zijn Wet verboden heeft, dan zondigt hij. — In de Wet Gods hebben wij *tien* geboden; wanneer iemand die overtreedt, dan zondigt hij — maar zoude hij buiten dat niet kunnen zondigen? o ja! want tot deze *tien* Geboden behooren zeer vele pligten, welke wel niet uitdrukkelijk genoemd worden, maar nogtans in andere plaatsen van de H. Schrift, ons stellig bevolen worden, en tot de Wet Gods, dien

dien wij gehoorzaamheid schuldig zijn, behooren, waarvan de overtreding zoo wel zonde is, als de afwijking van de letter der Wet. — Maar indien wij dat niet weten, indien wij die bijzondere pligten niet kennen, is onze overtreding dan ook zonde? o Ja! echter verschoonlijk, omdat wij het in onze onwetendheid doen. Maar wij moeten in dit stuk voorzigtig zijn; wij kunnen ons zelven zoo ligt bedriegen. — De Wet Gods is als ingeschreven in onze harten. — Wij hebben een Geweten, hetwelk ons zegt wat goed en wat kwaad is, wat geoorloofd en wat ongeoorloofd is, — gedachten, welke ons beschuldigen, of ook verontschuldigen, — daar bij komt ook het onderwijs, dat wij ontvangen, althans ontvangen kunnen, bij onze opvoeding, van onze Ouders, door het Woord Gods, door onze ondervinding, en die van anderen. En dat Geweten getuigt in verre de meeste gevallen tegen ons.

Maar wanneer wij ongehoorzaam zijn aan de Wetten van de aardsche Overheid, zondigen wij dan ook? — o Ja! want de Wetten van de Overheid, die ter bevellinging van
 goed

goed en leven, ter bewaring van orde en goede zeden gegeven zijn, steunen op de Wet van God; en buiten dat heeft God bevolen, dat wij aan onze Overheid zullen gehoorzaam zijn. Alle zonden, die wij begaan, alle kwaad, dat wij doen, daarmede zondigen wij niet alleen tegen de menschen, maat ook tegen God. En nu, wat man leeft er, die niet zondigt? wie kan zeggen: ik heb mijn hart gezuiverd, en ik ben rein van mijne overtreding? De een zondigt wel veel meer dan de ander, de een doet het meer tegen licht en beter weten, dan de ander, de een doet het meer met opzet, de ander meer uit zwakheid; maar wij zijn alle zondaars, en de minste zondaar heeft waarlijk zoo veel voor zijne rekening, dat hij billijk mag zeggen: hoe zalik voor God, mijnen Regter, bestaan?

2. *Wat kwaad is er in de Zonde?*

Wanneer men het gedrag van vele Menschen gadeslaat, dan zoude men haast zeggen: volgens hunne meening is er in het geheel geen kwaad in de zonde. Zij vinden er hun eenigst vermaak in, zij zijn er niet van af te trekken, zij worden wrevelig, wanneer men hen in de

zonde hindert of tegenstaat. Zij houden er aan vast met alle kracht. — Zij wagen zelfs alles, om maar dien trek tot zondigen te volgen. — Zij lokken er anderen toe aan; zij gaan het niet te keer, maar staan het zelfs voor. Doch de Bijbel zegt: wee den genen, die het goede kwaade heeten, en het kwaade goed, die licht tot duisternis stellen en duisternis tot licht.

Andere Menschen houden de *zonde* voor *kwaad*, doch om welke reden? alleen om de straf, die er op volgt. — Zij merken op, dat velerlei zonden, zoo als dronkenschap, onkuischheid, dartelheid, onmatigheid, natuurlijk de onaangenaamste en schadelijkste gevolgen hebben voor de tijdelijke welvaart, het vermogen uitputten, en de gezondheid bederven; zij merken zeer wel op, dat andere zonden, als dieverij, huisbraak, moord en dergelijke door de Overheid aan den lijve gestraft worden, zij weten en gelooven ook, dat God alle overtreding van Zijne Wet vervloekt, en over alle zonden straffen, zelfs in het volgend leven, heeft bedreigd, en daarom noemen zij

de

de zonden *kwaad* — en gelukkig hij nog, die ten minste door de vrees voor de straf eenigzins wordt wederhouden en zich laat be-teugelen, om niet al dat kwaad te doen, dat hij anders zoude bedrijven.

Maar, voorzeker! er ligt veel *meer kwaad* in de zonde. Zelfs mogen wij zeggen: al volgde er geene straf op de zonde, zij zoude evenwel een vreeslijk kwaad zijn.

Het is zoo: de zonde is kwaad uit hoofde van de straf, voor zoo verre wij, door te zondigen, ons blootstellen aan de straf; en hoe trouwloos en onredelijk handelen wij derhalve, wanneer wij zondigen! Dan toch handelen wij tegen ons belang, tegen onze welvaart, tegen de rust van ons hart. Wij haten waarlijk ons zelve, en wie heeft ooit zijn eigen vleesch gehaat?

Voegt er bij, dat de *zonde* ons tot *schande* is. Wij zijn redelijke Menschen. Boven de beesten zijn wij met een redelijk verstand door onzen Schepper begaafd. En ach! hoe laag, hoe verachtelijk is het, dat een Schepsel, van zulk een edelen, zulk een verhe-

heven aanleg, als de Mensch, zich aan het redelooze Vee gelijk stelt, en niet naar de uitspraak van rede of geweten hoort, maar zich door lagere driften laat beheerschen en zijn dierlijken lust, begeerlijkheid en hoogmoed involgt, of haat en vijandschap koestert: ja zich verhardt, om te doen dingeh, die niet betamen, en die hij in anderen veroordeelt en afkeurt.

De Zonde is eene verbreking van de orde in de Maatschappij, eene ondermijning van de algemeene rust, genoegen en welvaart.— God heeft door Zijne Wetten daarvoor gezorgd, opdat het allen zoude welgaan, Die de Wetten Gods overtreedt, die werkt dit tegen hij verstoort de rust, hij verbant het genoegen, hij berooft den eenen van het zijne, hij dompelt anderen in de bitterste droefheid, hij is de oorzaak van armoede. moeite en verdriet, hij stelt iemand buiten de mogelijkheid om het genoegen van het leven te genieten, welligt om behoudenis voor zijne ziel te vinden, en wat niet al!

De Zonde is een bitter kwaad *tegen God*;
zij is afval van Hem, en oproerigheid tegen
Hem

Hem. — wij hangen van Hem af, wij zijn Hem gehoorzaamheid schuldig. Die zondigt, die verloochent Gods Oppergezag, die wederstaat Hem, en staat, als het ware, tegen Hem op. De zonde is ondankbaarheid; wij hebben alles van God, Hij doet ons zoo veel goed, Hij bewijst ons zoo vele liefde, — dat moest ons althans bewegen om Hem gehoorzaam te zijn, om Zijnen wil te doen, en Hem te behagen. Die zondigt doet het tegendeel.

Door de Zonde beledigt men den God der Liefde. Zijne Liefde straft ons niet gaarne. Hij ziet ons zoo gaarne gelukkig. Hij gaf ons juist de Wet, om ons door de betrachtning daarvan gelukkig te maken. Kunnen wij dien liefderijken God bitterder droefheid aandoen, dan wanneer wij dat geluk, dat Hij ons wil toebrengen, door de zonde van ons weren, en Hem noodzaken, ons door straffen te bedroeven, of ongelukkig te maken?

De zonde is eene verachting, ja, eene teruging van God. Die zondigt, die zegt, als het ware: wie is de Heer! dat ik Hem dienen zoude? — hij spot met de oordeelen, welke

God over de zonde bedreigt. Het is als of hij zeide; wat geef ik om God of zijn gebod? wat vraag ik naar zijne bedreiging? ik wil mijn eigen zin volgen, en zal zien wat er van komt!

Zoo veel kwaad ligt er, over het algemeen beschouwd, in de zonde; en hoe veel komt er niet bij, dat het voor den eenen en anderen nog aanmerkelijk verzwaart!

Wij allen zijn door eigene schuld zoo verdorven geworden, dat wij steeds tot het kwade geneigd zijn; wij geven ons van nature er in toe, in plaats van er tegen te strijden; wij hebben, als verstandige, als redelijke menschen kennis, van onzen plicht; wij hebben een geweten, dat ons waarschuwt. En, naar mate iemand betere opvoeding heeft gehad, en beter onderwezen is, dan anderen; naar mate hem meerdere waarschuwingen zijn gedaan, zoo mondeling, als door onderzanding; naar mate hij minder in verzoeking is gebragt; naar mate hij meer de gelegenheden om kwaad te doen heeft gezocht, en meer opzettelijk heeft gezondigd; naar mate hij het

langer heeft volgehouden, en zich meer verhard dan anderen, naar die mate is zijne zonde ook des te grooter kwaad.

O! welk een schandelijk, welk een hatelijk, welk een verfoeijelijk ding is derhalve de zonde! Hoe zeer behoort niet zelfs de kleinste zondaar zich voor God en Menschen, ja, voor zichzelf te schameu! Hoe zeer behoort hij *zich zelve* te verfoeijen, en ten diepste te vernederen! en hoeveel meer hij, wiens gansche leven eene aaneenschakeling van ongeregtigheden is, en die zich aan de zonde, als het ware, geheel heeft overgegeven en verpand!

O Zondaar! wie gij zijt, zeg in uw hart: o wee mij, dat ik zoo gezondigd heb! — bid God, dat hij uwe overtredingen u bekend make, en u regt doe gevoelen, welk een kwaad er in zij; opdat gij uwen Regter te voet moogt vallen. Hem smeeken om genade en om verlossing van zulk een vreesfelijk kwaad.

*Vreest niet voor de genen ,
die het Ligchaam dooien en de
Ziel niet kunnen dooden , maar
vreest veel meer Hem , die beide
Ziel en Ligchaam kan verderven
in de Hel. Matth. X: vs.
28.*

Billijk vreest men de gramschap der Menschen , welke zoo verre kan gaan , dat zij ons moorddadig van het leven berooven ; — billijk vreest men de magt der Overheid , welke het regt heeft , om ons onze wanbedrijven tegen de Maatschappij met de doodstraf te doen boeten , — billijk schrikt de misdadige en ter dood veroordeelde tegen het ontzettend oogenblik , waarop hij door het zwaard der Overheid het leven zal verliezen .

Maar , hoe weinig vreest men God , die beide Ziel en Ligchaam kan verderven in de

hel

hel Men ontwijkt den Moordenaar, men zoekt de hand der Overheid te ontvlugten, maar wat poging stelt men in het werk, om den toorn Gods te ontvlieden?

Welk een verbazend onderscheid! — Hij, die, het zij dan in woede, het zij dan volgens de Wet en het Regt, ons het leven beneemt, beneemt ons niet meer dan een leven, hetwelk wij toch eenmaal moeten afleggen; hij berooft ons daardoor misschien van eenige genoagens, welke wij nog zouden hebben kunnen genieten, doch, welke ook voorbijgaande zijn, en eens ophouden; maar hij snijdt ons welligt ook af de gelegenheid tot vele grootere zonden, en onaangenaamheden, waarin wij zouden hebben kunnen vervallen, indien wij langer hadden blijven leven.

Wanneer God ons Ligchaam en onze Ziel beide verderft in de hel, dan zijn wij ook alles kwijt, voor eeuwig kwijt, dan zijn wij onherstelbaar verloren — alle wezenlij-

ke genoegens, alle vreugd, alle geluk zijn ons dan voor altijd ontzegd; — alle smart, schande, afgrijzen en verderf ons lot, — en alle hope en uitzigt op verlossing voor eeuwig en altijd verdwenen.

Menschen kunnen, ja! ons Ligchaam dooden, doch God heeft de magt om ons tegen hunne woede te beveiligen, uit hunne hand ons te redden, ons leven te beschermen en te bewaren, al sonden duizenden tegen ons op. — maar, wanneer God van wege zijne Regtvaardigheid, ons Ligchaam en onze Ziel beide in de Hel wi verderven, wie zal dan redden? wie zal ons dan verlossen uit Zijne hand?

O dwazen. die wij zij, dat wij meer vreezen voor de Menschen, die alleenlijk het Ligchaam kunnen dooden, dan Hem, die beide, Ziel en Ligchaam kan verderven in de Hel!

Wanneer wij meer God vreesden, dan zouden wij minder de Menschen behoeven te vreezen. Wanneer wij God vreesden, dan zou-

zouden wij het kwade laten, en vrijmoedigheid hebben, om te vertrouwen op de bescherming des Almagtigen tegen de boosheid der menschen. Waaneer de misdadiger God had gevreesd, hij zoude geen misdadiger geworden zijn, hij zoude niet in de hand der Overheid gekomen zijn, hij zoude het zwaard des Regters niet behoeven te vreezen.

Zijt gij intusfchen in dat geval? o! zoek nog daar naar te staan, dat gij indrnkken moogt verkrijgen van Gods magt, welke beide uwe Ziel en Ligchaam kan verderven in de Hel. Zie vrij op tegen de straf, welke u aanstaans in dit leven; maar zie veel meer op tegen de straf, welke u hier namaals te wachten staat; deze is slechts voor weinige oogenblikken, gene voor eeuwig; deze treft slechts het Ligchaam, gene de Ziel en het Ligchaam beide.

De aardfche Regter is niet in staat om uw leven, wanneer hij het u ontuomen heeft, weder te herstellen, nog minder om, na uwen dood, uwe Ziel te verlossen van het eeuwig verderf. — God kan uw leven weder doen

verrijzen, en uwe Ziel van de zonde ver-
lossen en zalig maken: en Hij zal het doen,
zoo gij hem vreest, u tot Hem bekeert, Hem
in waarheid om genade aanroept. — Hij is
een Regter, die zoo wel behouden als ver-
derven kan.

DE TWEE MOORDENAARS, WELKE MET
JESUS ZIJN GEKRUIST.

Luc. XXIII: vs: 39-43.

Toen de onberispelijke, volmaakt heilige en liefderijke JESUS aan het Kruis hing, om aldaar voor de schuld van onze zonden aan den eisch van Gods Regtvaardigheid te voldoen, werden er nog twee met Hem gekruist. Hij hing in het midden. Zij waren oproermakers, moordenaars, diep verdorve, gansch schuldige Zondaars. Wij lezen bij de Euangelisten, dat de een JESUS beschimpte, en tergde. Hij zeide: „indien gij de CHRISTUS zijt, zoo verlos u zelve en ons;” maar de ander sprak eene andere taal. Hij bestrafte zijnen Medgezel: „Vreest gij ook God niet, daar gij in hetzelfde oordeel zijt, en wij toch regtvaardiglijk, want wij ontvangen straf waardiglijk hetgene wij gedaan hebben, maar deze (deze JESUS) heeft niets onbehoorlijks gedaan.” Hier na

wendde Hij zich tot den Heiland met deze woorden: *Heer gedenk aan mij, wanneer gij in „nu Koningrijk zult gekomen zijn,”* En Jesus gaf hem op dat gebed dit troostelijk antwoord: *„Voorwaar, voorwaar zeg ik u, heden zult gij met mij in het Paradijs zijn.”*

Welk een verbazend onderscheid bespeuren wij tusfchen deze twee boosdoenders, die daar aan de regter en linker zijde van Jesus de vervloekte kruisstraf ondergingen! Wij zullen bij dat onderscheid eenige oogenblikken flitsfaau.

In den eerften ontdekken wij diepe onkunde omtrent den Heer Jesus; *indien gij de CHRISTUS zijt, zoo verlos u zeiven en ons.* Indien Jesus van het kruis afgekomen ware, gelijk Hij daartoe de magt had, zou dit dan een bewijs geweest zijn, dat Hij de ware Zaligmaker was? — indien Jesus die twee moordenaren, van den Kruisdood had verlost, gelijk Hij konde, zoo Hij slechts wilde, zou dat een bewijs geweest zijn, dat Hij de ware Verlosfer was? neen, *het tegendeel!* de Verlosfer moest het regt niet verbreken, noch

te wege brengen, dat de zonde ongestraft bleef. Hij moest voor Zondaren den Kruisdood sterven. Dat begreep deze ongelukkige niet; Hij was blind omtrent JESUS en de Schriften, welke van Hem getuigen,

De ander toonde een vrij helder inzien te hebben in de grootheid en heerlijkheid van JESUS. Hoewel JESUS van de meesten werd veracht, en aan het Kruishout vastgeklonken was, hij erkende Hem toch als zijnen Heer, en als eenen Koning; hij begreep wel, dat JESUS aan het Kruis zou sterven, en geen aardsch Koning was; maar hij geloofde, dat JESUS, aan het Kruis gestorven zijnde, op Zijnen troon zou klimmen om te regeren, als een geestelijk Koning, tot zaligheid van Zondaren. *Heer gedenk aan mij, wanneer gij in uw Koningrijk zult gekomen zijn.*

Het is zoo, de eerste zeide het spottende, maar hij zeide nogtans: *verlos u zelve en ons.* Daaruit blijkt ons zijne wederspanningheid, zijn wrevel, waarbij hij niet bedacht, dat hij deze zware straf billijk had verdiend, en waardoor hij onwillig was, om dezelve te ondergaan

gaan. Hij had moeten bidden: „verlos ons van onze schuld, en van onze ongerechtigheid.”

De ander was gedwee en zacht. Hij erkende, dat hij de straf verdiend had. Hij beled dat openlijk, hij wilde zich niet aan de welverdiende straf onttrekken, hij smeekte alleen om genade voor zijne onsterfelijke Ziel, hij sprak van geen verlossing van het Kruis; het was alleen: *wij zijn regtvaardiglijk in dit oordeel, wij ontvangen strafwaardig hetgene wij gedaan hebben.*

De eerste openbaarde eene verschrikkelijke ruwheid, ongevoeligheid en indrukkeloosheid. Wanneer men zelf gevoelt, wat een ander te lijden heeft, dan nog met zulk eenen te spotten, zulk eenen te tergen, kan er wel grooter ruwheid en ongevoeligheid zijn? Wanneer men gestraft wordt over zijn wanbedrijf, wanneer men Dood en Eeuwigheid te gemoet ziet, en dan nog lust heeft om te spotten en te schimpen; hoe verre gaat alsdan de ongevoeligheid en indrukkeloosheid!

De ander was van een geheel andere geest. Het viel hem zoo ondragelijk, dat te moeten aanhooren, dat hij, hoe zeer de smart der Kruisfiging hem allen lust tot spreken benam, echter niet kon zwijgen; hij bestrafte zijnen medegezel: *vreesst gij ook God niet, daar gij in hetzelfde oordeel zijt, en wij regtvaardiglijk.*

En hoe zacht was deze aanspraak! hoe bescheiden, hoe nederig! hij sloot *zich zelven* mede in, als schuldig, als deze straf waardig, zoo wel als zijn medepligtige; en welk eene achting betoonde hij voor den grooten Lijder, die in het midden hong: *deze heeft niets onbehoorlijks gedaan!*

Nog eens: uit dit alles bleek, dat het verblijf in de Gevangenis, het vonnis van den Regter, de straf, welke hij reeds leed, en het vooruitzigt van Dood en Eeuwigheid geen den minsten indruk op den eersten maakte, dat hij nog geen gevoel, geen besef van schuld, geen berouw over *zijn kwaad*, en geene geneigdheid had om *zich* te bekeeren, dat hij geheel aan de verharding was overgegeven.

Het tegendeel zien wij aan den anderen; uit zijne bestraffing aan zijnen medgezel, uit zijn geloof in JESUS, uit zijn gebed zien wij dat hij een ander Mensch was geworden, dat hij waarlijk bekeerd was; en de verzeke- ring, welke de Heiland hem deed, beves- tigt ons daarin.

Ik verbeelde mij, dat de eerste veel meer dan zijn medgezel de smarten der kruifiging zal hebbengevoeld. Wanneer zware smarten ons treffen, en wij zijn daar onder ongedul- dig, dan verzetten wij ons daartegen; maar even hierdoor vermeederen wij onze smart: terwijl wij, wanneer wij geduldig en onder- worpen zijn, de smart minder gevoelen, en waarlijk zelfs minder smart hebben. Het is hard te verzenen tegen de prikkelen te staan. Ô! die ongelukkige, die verharde! met welk eenen wrevel hing hij aan het kruis! hoe zal hij zich in zijnen wrevel hebben willen ver- zetten tegen de geweldige pijn! maar hoe moest het wederbarstig wringen van zijn Ligchaam de smarten, die hij leed, verdubbelen! En wat verzachting, wat troost maakte het
voor

voor hem eenigzins dragelijk? Voor alles wat naar verzachting of troost geleek was hij onvatbaar.

De ander daarentegen, die zich ootmoedig aan de straf onderwierp, welke hij erkende verdiend te hebben, hoe stil hing hij daar! en dat bespaarde hem, dat bevrijdde hem van vele smarten, welke de ander *zich zelve* veroorzaakte. Welk eene stille kalmte in zijn gemoed, door de erkenning, dat hij billijk dit oordeel onderging, maakte het hem eenigzins dragelijk! En die troost, welken hij vanden Zaligmaker ontving, die verzekering, dat hij nog dezen zelfden dag met JESUS in het Paradijs zou zijn, hoe dierbaar was die voor hem! toen hij dat woord heeft gehoord, moet hij nauwelijks de smart der kruisiging gevoeld hebben.

Ieder moge zich hieraan spiegelen! hier zien wij, dat hij, die zich verhardt, in het kwade valt, dat hij, die zijne overtreding bedekt, niet voorspoedig is; maar dat hij, die zijne zonden bekent en laat, barmhartigheid verkrijgt.

JESUS gaf dien verharden schimper geen antwoord. En wat zoude de Heiland ook hem geantwoord hebben? een woord van troost? maar de ongevoelige begeerde dat niet. Een scharp verwijt en harde bestraffing wegens zijne indrukkeloosheid? maar het gemoed van den zachten JESUS, die voor Zondaars leed, was te vol ontferming, om *nu* althans een hard woord te kunnen zeggen. Derhalve eene zachte en ernstige vermaning om op zijn einde te merken? maar dit was te laat, er was niet meer te doen ter behoudenis van dezen ongelukkigen.

Rampzalige toestand! wanneer iemand zich aldus verhardt, dat hij aan zijn lot moet worden overgegeven! akelig denkbeeld! deze verharde booswicht zonk van het Kruis in de Hel! — Wee hem, die zich verhardt tegen God!

Het was JESUS niet te veel, den anderen stondelijk te antwoorden; de smaadheden, waarmede die zachtmoedige Lijder overladen was, de smarten, waar onder hij bezweek, wederhielden Hem niet. En welk een antwoord

woord gaf JESUS aan dien Man? *heden zult gij met Mij in het Paradijs*, in den Hemel, *zijn*. Zoo kon JESUS alleen spreken! — JESUS alleen, die voor Zondaars de straf droeg om hen te verlossen, en hen in den Hemel te brengen. — Hoe troostrijk! JESUS beloofde hem veel meer dan hij gevraagd had — hoe troostrijk! nog dezen zelfden dag, zou zijn smaad en lijden ophouden, en hij zalig bij JESUS in den Hemel zijn.

Met welk eene blijdschap zal de Heiland hem dien troost gegeven hebben? en wat zal de Man wel in zijn binnenste gevoeld hebben, toen hij het hoorde? en hoe zal JESUS, door Zijne verborgene Almagt, hem wel in zijn lijden ondersteund, en hem kracht gegeven hebben om door het geloof met blijdschap zijnen naderenden dood af te wachten!

Zoo aangenaam is het aan den Heer, dat wij ons tot Hem wenden, ons voor Hem vernederen, Hem om genade aanroepen, — zoo veel wint hij, die zijne overtredingen bekent en laat!

Sommige misbruiken dit voorbeeld, om zich te stijven in hun kwaad, en daarin te blijven voortgaan. Zij zeggen: de Moordenaar heeft

wel op het laatst, toen hij aan het Kruis hing te sterven, barmhartigheid verkregen. Maar hoe jammerlijk bedriegen zij *zich!* neen! die zoo denkt, en op dezen grond zijne bekeering nitstelt, die moge toezien! — alleronvoorzigtigst is het, op dezen grond, het op het laatste te laten aankomen.

De Moordenaar ja! is bekeerd — maar, zoo hij al niet reeds te voren eenige indrukken heeft gehad, zoo is hij nogtans het eenigst voorbeeld van dien aard: — en wie zal het daarop wagen, dat dit ook hem gebeuren zal? hoe weinige verwachting! — die daarop bouwt, toont hoe gehecht hij nog aan het kwade is, en heeft billijk te vreezen, dat God hem aan zijn lot en aan zijne verharding zal overgeven. Zij alleen, welke, na zich op den duur verhardt te hebben, tot inkeer komen, kunnen zich met dit voorbeeld troosten. Zij, die op den dood gevangen zitten, van wege openbare misdaden, mogen hier leeren, dat er nog genade voor hen is, maar zij moeten die ook zoeken.

Jal al zijt gij dan de geringste van alle sterfelingen, al behoort gij dan tot de gemeenste

en onbeschaafde soort van Menschen, al hebt gij de snoodste goddeloosheid gepleegd — al hebt gij, uw gansche leven door, u tegen God verhard, zegt niet: het is hopeloos voor eeuwig met ons gedaan. Wendt u nog tot **JESUS**. Hij zal u niet verstoeten. Zoo wel als het hart van dien Moordenaar veranderd is, even zeer kan en wil Hij uw hart nog veranderen. — Heeft deze boosdoender vergeving ontvangen, *gij* kunt die ook verkrijgen. Zoekt den Heere en leeft! Roept Hem aan, en Hij zal u uithelpen, smeekt Hem om genade in deze uwe Gevangenis, en Hij zal u hooren: al waart gij reeds op de strafplaats, Hij zal u aannemen en uwe ziel zal gered zijn.

HET BEROUW VAN PETRUS.

Matth. XXVI: vs: 69 — 75.

Petrus had zijnen Heer, JESUS, hartelijk lief. — Maar tot zijn ongeluk verbeeldde hij zich, dat hij in liefde, in ijver, ingetrouwheid voor zijnen Meester alle zijne Mede-Apostelen overtrof. En wat gebeurt er? JESUS werd gevangen genomen, naar *Kajafas* gebracht, en aldaar verhoord en mishandeld. *Petrus* was medegegaan, in de zaal van *Kajafas* gekomen, en zag en hoorde alles wat er omging; het oog van sommige viel op hem; men verweet hem, dat hij tot het gevolg van JESUS behoorde, — en wat deed *Petrus*? hij ontkende het tot driemaal toe — hij deed er eenen eed op, hij vervloekte zich *zelven*: en alzoo verloochende hij toen driemaal zijnen lieven Meester.

Toen hij het voor de derde keer gedaan had, viel zijn oog op JESUS, welke hem
aan-

aanzag — en oogenblikkelijk bedacht hij, wat hij had gedaan — hij maakte zich van daar weg, hij smolt in tranen; henen gaande weende hij bitterlijk.

Hij had voorzeker een opregt en heilzaam berouw over zijne trouwloosheid; dat bleek aan alles.

Zijn berouw was geene wanhoop; want hij heeft *zich zelve*n niet te kort gedaan; hij heeft ook, toen JESUS, uit de dooden opgestaan zijnde, aan de Apostelen verscheen, Hem niet ontweken. Aan eene maaltijd met den Heer zittende gaf hij blijken, dat hij nog een diep en levendig gevoel had van zijne zonde, maar dat evenwel zijn hart nog aan JESUS kleefde, en hij is ook hersteld, en een nuttig Apostel gebleven.

Wij mogen ons hetgene in het hart van *Petrus* is omgegaan, de werking van zijn berouw, aldus verbeelden.

Toen hij *tot zich zelve*n kwam en bedacht, wat hij had gedaan, was hij verontwaardigd *over zich zelve*n, diep bedroefd, innig beschaamd en verlegen, en hij wenschte wel,

om duizend werelden, dat het niet mogt gebeurd zijn.

Alles, wat zijne zonde verzwaarde, kwam hem gewis voor de aandacht. — Het hooge gevoelen, dat hij van JESUS had, de liefde, welke hij Hem toedroeg, en de strijdigheid van zijn gedrag hier tegen, — de groote verplichting, welke hij aan JESUS had, en de ondankbaarheid, waarmede hij nu dezelve had vergolden — de bitterheid, welke hij door JESUS te verloochenen Hem had aangedaan, en hoe hij, daar JESUS zoo onregtvaardig, en zoo snood werd mishandeld, nog smarten tot Zijne smarten had toegevoegd. door zich Zijns te schamen — zijne sterke betuigingen, zijne zelfsverheffing, zijn roem, dat hij voor JESUS wilde sterven. — de waarschuwingen door JESUS bij herhaling aan hem gedaan. — Het slechte voorbeeld, dat hij aan zijne Medemenschen had gegeven. — de spotternij van JESUS vijanden, en het nadeel, dat hij aan de zaak van zijnen Heer had toegebracht.

Dit

Dit, en wat niet al, zweefde hem steeds voor de aandacht, van 's morgens vroeg, tot 's avonds laat; het gunde hem des nachts geene rust; hij doorweekte zijn bed met zijne tranen.

Gewisfelijk gevoelde hij, wat hij had verdiend, — wat zware straffe hij waardig was, — maar nog veel meer trof hem de onredelijkheid, de snoodheid van zijn gedrag, dan de vrees voor de straf.

„ Ach! had ik het niet gedaan! had ik mij niet
 „ in de zaal gewaagd! hoe maak ik het ooit
 „ weder goed? — ach! mogt het mij vergeven
 „ worden, hoe zoude ik Hem dan liefhebben! —
 „ ach! — mogt ik nog gelegenheid vinden,
 „ om Hem doorslaande beter blijken van
 „ ware liefde en trouw te geven! Hij is het
 „ zoo waardig, Hij is zoo goed, zoo voor-
 „ treffelijk, zoo beminnelijk!”

Deze en foortgelijke wenschen mengden zich tusfchen de verwijtingen van zijn Geweten, tusfchen de hartverfebeurende gevoelens van fchaamte, spijt en berouw. — zij bragten zachte aandoeningen mede; deze

gaven eenige kalmte , en , terwijl zij den vloed van tranen ruimer uit de oogen deden ontspringen , werkten zij eenige stilheid en bedaardheid van geest , waardoor de Apostel in staat was om te overleggen , hoe hij uit zijnen val zoude opstaan , hoe hij vergeving zoude kunnen verkrijgen , hoe hij het kwade weder zoude goed maken .

Bij deze overdenkingen voegde zich eenige hope , en die hope gaf moed , om alle te beproeven . Hoe zal hij op den derden dag na JESUS dood , zich errinnerd hebben het woord van zijnen Heer , dat Hij na drie dagen zoude opstaan — hoe zal hij verlangd hebben naar het oogenblik , dat hij Hem mogt ontmoeten , hoe zal de wensch om Hem te zien sterker gedrongen hebben , dan schaamte en verleghenheid . — de wensch , om , of schoon al bevend , zich voor de voeten van JESUS neder te werpen , en te zeggen ; „ ik ben niet waardig , dat Gij mij aanziet , maar vergeef het mij en bekeer mij ! ”

— Wij mogen het ons gerust alzoo voorstellen , omdat *Petrus* ware liefde tot JESUS had , en zijn val niet uit liefdeloosheid , maar uit zwake

zwakheid en onbedachtzaamheid voortkwam, gelijk de uitkomst zulks heeft geleerd.

Gevoelig ja! moet het hem getroffen hebben, toen de Heer, na zijne opstanding met hem aan tafel zittende, hem zoo tot driemaalenvafragde: „*Simon hebt gij Mij lief?*” maar hoe aangenaam tevens was het voor hem, dat door alle besef van schaamte, verlegenheid, droefheid en zelfveroordeeling nogtans het getuigenis van zijn Geweten, dat hij JESUS *lief had*, doordrong, en hij vrijmoedig kon zeggen: „*Ja Heer! Gij, die alle aangen weet, Gij weet dat ik U lief heb.*” — Hoe aangenaam, hoe troostrijk moet het hem in de ooren zijn geklonken, toen JESUS tot driemaalenvafragde: *weid mijne Schapen,*” en hij in dat woord de vergeving van zijne zware zonde, de herstelling in de gunst van JESUS en de bevestiging in de Apostolische bediening hooren kon!

Hoe zoet was de vrucht van zijn berouw! hoe heilzaam was hetzelfde voor hem! — Het behoedde hem voor wanhoop en verharding — het stelde hem in den weg om barmhartigheid te

verkrijgen. En nooit zoude hij, zonder zulk een berouw, hebben kunnen hersteld worden; nooit zoude hij, zonder hetzelfde, die man geworden zijn, die hij naderhand werd, nooit dat nut gedaan hebben, hetwelk hij vervolgens deed. — Zijne droefheid toch was niet eene droefheid naar de wereld, welke alleen de straf vreest, en den dood werkt, maar eene droefheid naar God, welke eene onberouwelijke bekeering tot zaligheid werkt.

Welzalig ieder Zondaar, die, eer het te laat is, aan een waar berouw plaats geeft. — die meer op het kwaad, dat in zijne zonden ligt, acht geeft, dan op de straf, die hij waardig is, — die, bij gevoel van zijne schuld, het oog heeft op Gods genade in den Verlosfer, en niet terug blijft, maar zich voor den Heer vernedert.

Welzalig ieder Zondaar, die, terwijl hij *zich zelve* verfoeit, en veroordeelt, niet wanhoopt aan Gods barmhartigheid; en tegen die wanhoop mag gewapend zijn door het besef, dat hij waarlijk wenscht het kwaad niet gedaan te hebben, en hoopt hetzelfde

te mogen verbeteren. Gods offeranden zijn
een gebroken hart en een verslagen geest
zal Hij niet verachten.

13.

Wij allen moeten geopenbaard worden voor den Rigterstoel van CHRISTUS. 2 Kor. V: vs: 10.

Niemand is hiervan uitgezonderd, „ Het „ is den mensch gezet eenmaal te ster- „ ven, en daarna het Oordeel.” — „ Wat „ man leeft er, die den dood niet zien zal, „ die zijne ziel zal bevrijden van het geweld „ des grafs?” Wij zijn uit het stof genomen, en tot stof zullen wij wederkeeren. Iemand moge tot over de honderd Jaren leven, hij moet nogtans eenmaal den weg van alle vleesch betreden, en hoe velen dalen als uit de wieg in het graf! deze sterven van Ouderdom; gene bezwijken onder het geweld van eene Krankheid; sommige verliezen het leven door eenig ongeluk; andere door het zwaard des Regters.

Akelig is voor den Mensch het denkbeeld, dat hij sterven moet. — Wij blijven zoo gaar-

gaarne in den kring van onze vrienden en betrekkingen — Wij behouden zoo gaarne het goed van deze aarde. — Wij voeren zoo gaarne onze plans uit. — Wij hebben het leven lief, en onze natuur schrikt tegen hare ontbinding door den dood.

Nog akeliger is voor den mensch, die een weinig nadenken heeft, het denkbeeld van den dood, omdat onze dood meer is dan een gevolg van onze vergankelijkheid, gelijk het sterven van boomen en beesten; onze dood toch is een gevolg van onzen afval van God. De dood is de bezolding der zonde, door de zonde is de dood in de wereld gekomen.

Nog al akeliger is het denkbeeld van sterven voor den genen, die gelooft, dat zijne ziel overblijft, dat zij eens weder met het opgewekte ligchaam zal vereenigd worden, en dat er op dit leven een ander leven volgen zal, hetwelk nooit zal eindigen. Want, wanneer wij gestorven zijn, moeten wij openbaard worden voor den Regterstoel van CHRISTUS. — Dan zullen wij, en alle menschen

fchen rekenschap moeten geven van ons gedrag hier op aarde. JESUS, de Regter, zal over ieder het vonnis uitspreken, en aan elk loon naar werken geven, eenen iegelijken vergelden, naar dat hij gedaan heeft, het zij goed, het zij kwaad.

Wie zou dan niet beven voor den dood? Waarlijk de dood is een Koning der verschrikkingen. Alleen de Christen, die met zijn hart in JESUS gelooft, alleen de regtvaardige, de vrome schrikt niet voor den dood. — Voor hem is de bitterheid des doods geweken, zijn dood is geene betaling voor zijne zonden, maar een doorgang tot het eeuwig leven.

Wij zien, dat de meeste menschen zeer zelden aan hunnen dood denken. Wij moeten ons hierover verwonderen, daar er zoo veel is, hetwelk ons gedurig erinnert, dat wij sterven moeten.

De Grafzerken, waarover wij lenen gaan, zeggen ons als het ware: *eerlang bedekken wy ook uw geraamte*; ieder Lijk, dat wij naar het Graf vergezellen, of dat wij zien begraven, roept ons toe: *komt met ons*.

Ieder een van onze bekenden of vrienden, welke ons door de dood ontvalt, elke vreemde, van wiens dood wij hooren, vermaant ons dat het *eerstdaags ook onze beurt zal zyn.*

Wij weten, wel is waar, den dag van onzen dood niet; welligt worden wij binnen weinige oogenblikken weggeraapt; maar welligt wordt ons leven nog vele dagen, maanden, jaren gerekt.

Die onzekerheid, welke ons zoo veel bedachtzamer behoorde te maken, om op ons einde te letten, is intusfchen veelal oorzaak, dat wij minder denken aan de ure van onzen dood, welke toch eenmaal komen moet.

Maar wij krijgen wel eens klare en nadrukkelijke wenken, welke ons die waarheid moeten herrinneren, dat wij eenmaal sterven moeten. Bij voorbeeld, wanneer wij op een zlekbed worden geworpen, wanneer het geweld der krankheid, bij het afnemen van onze krachten, de hope op herstelling twijfelachtig maakt, dan is het als of het ons gezegd wierd; „geeft bevel aan de „uwen, want gij zult sterven.” —

En

En wie zijn zij, die wel eens de verstaanbaarste en zekerste wenken krijgen? Zijn het niet de Krijgslieden, in eenen tijd van Oorlog, vooral wanneer zij tegen den Vijand moeten optrekken? Zijn het niet de Zeevaardenden, welke op de groote wateren voor de dringendste gevaren bloot staan? Zijn het niet inzonderheid die genen, die om hunne wanbedrijven in de Gevangenis zijn opgesloten, welker schuld bewezen, welker vonnis uitgesproken is; terwijl de dag, en het uur, waarop zij de doodstraf moeten ondergaan, uitgesproken is; terwijl er geene hope op vergiffenis, geen uitzigt op verzachting van de straf meer overschiet? Ó! deze kunnen de uren tellen, die zij nog te leven hebben, — deze weten met zekerheid, „*op dien dag, op dat uur* moeten wij sterven” — welk een nadrukkelijke wenk!

Het is waarlijk van het uiterste belang hieraan ernstig te denken,

Indien alles met onzen dood afgedaan ware, indien er geen leven na dit leven kwame, indien onze Ziel niet overbleef, dan ja, mogt men

men zeggen, wat zouden wij ons kwellen met de gedachten des doods? laat ons eten, laat ons drinken, want morgen sterven wij!

Maar onze ziel blijft over, en er komt een algemeen Oordeel — wij moeten allen sterven en geopenbaard worden voor den Rigterstoel van CHRISTUS. Het is den Mensch gezet eenmaal te sterven, en daarna het Oordeel.

Onze Dood is gelijk eene reis naar een verafgelegen, en onbekend gewest. Die zulk eene te doen heeft, zal die daar aan niet gedurig denken? — niet teerkost opdoen voor den weg, en trachten gereed te zijn, tegen dat hij het anker ligt moet?

Onze Dood is een overstap, welke ons voor onzen Hemelfchen Regter brengt, aan wien wij van al wat wij gedaan hebben, rekening zullen moeten geven, en welke ons als dan zal vergelden naar dat wij ons hier op aarde hebben gedragen. Vordert dat geen ernstig nadenken? geen diep gepens, hoe wij onzen Regter zullen ontmoeten? hoe wij voor Hem zullen bestaan? hoe wij Zijnen toorn zullen ontvlieden?

Ja gij, die op den dood gevangen zit! gij weet uw vonnis, gij ziet uwe straf te moeten. Behoort u dit niet te doen denken, ernstig te doen denken aan hetgene gij, wanneer gij de straf hebt ondergaan, nog van den Regter van Hemel en Aarde te verwachten hebt! Of zoudt gij meenen, dat het bij het oordeel van den aardfchen Regter blijven zal; — dat God u hier namaals niet zal oordeelen, nadat gij reeds hier de straf outvangen hebt? — Dan zou men hen gelukkig mogen rekenen, die het in Goddeloosheid zoo verre brengen, dat zij in handen van den Regter vallen. De grootste booswichten, die op het schavot hun leven eindigen, zouden dan hier namaals vrij zijn; en die minder kwaad bedreven hebben, zouden dan eeuwige smarten lijden. Ai! laat u dan niet door valsche overleggingen misleiden.

Hoe heilzaam is het te denken, ernstig te denken aan onzen Dood, en aan den Oordeelsdag! — dat denken kan een middel
zijn,

zijn, waardoor de Dood ons niet onverhoeds overvalt, ons niet onbereid vindt. — dat denken kan het middel zijn, dat wij nog den tijd des levens, en de gelegenheden gebruiken, om den toekomenden toorn te ontvlieden, en behoudenis voor onze ziel te zoeken.

Dat ernstig denken aan Dood en Eeuwigheid kan u, die eerlang de doodstraf zult moeten ondergaan, leeren, de oogenblikken, welke u nog overig zijn, dierbaar te achten en dezelve zorgvuldig te gebruiken, om over *u zelve* en *uw lot* te peinzen, om uwe zonden aan God te belijden, om genade te zoeken door dieu gezegenden Verlosser, welke ook u kan en wil redden van het verderf. — Indien gij dezen weg inslaat, zoo zult gij gewis barmhartigheid verkrijgen. Uw hart zal veranderd worden, uw schuld zal bij God vergeven zijn, — het zal u gaan, gelijk den boetvaardigen moordenaar aan het Kruis. Gij zult wel als een boosdoender eenen schandelijken en smartelijken dood sterven, en door dien dood voor den stoel

van den Hemelfchen Regter gebragt worden; maar gij zult voor Hem kunnen bestaan, en met Hem in de eeuwige zaligheid leven, om God te loven en te prijzen.

14.

Behoudt u om uwes levens wil.

Gen. XIX: 15 — 22.

Toen de Heer SODOM, en de omliggende Steden door eene aardbeving en door vuur van den Hemel wilde verwoesten, alzoo de Inwoners de mate hunner ongerechtigheid hadden vol gemaakt, zond Hij twee Engelen, om den regtvaardigen *Lot* met zijn Huisgezin veilig uit de Stad te leiden, en te behouden.

De Engelen bragten den vromen man buiten SODOM, zij wezen hem de kleine Stad ZOAR, en zeiden: „*Haast u, behoud u om uwes levens wil.*”

Het ontzettend onweder brak los over SODOM en GOMORRA, het vreeslijk oordeel, hetwelk de geheele landsreek moest omkeeren, rigtte alreeds van rondomme de vreeslijkste verwoesting aan. — Naauwelijks had *Lot* tijds genoeg om zichte bergen; naauwelijks had hij tijds genoeg om nog voor den

avond binnen Zoar te komen, hetwelk om zijnentwille zou gespaard worden. Hij moest met verdubbelde stappen voortspoeden, het ging op het leven af: hij moest *zich* haasten wilde hij zijn leven redden.

„ *Haast u, behoud u, om uwes levens wille,* ” dit mag men billijk ieder mensch toeroepen vooral den genen, die op een krankbed liggen, vooral den genen, die tot de doodstraf veroordeeld zijn.

Het geldt hier eigenlijk niet het tijdelijke leven, de behoudenis van het Ligchaam; neen het geldt het eeuwig leven, de behoudenis van den onsterfelijken geest.

De zorg voor de oprigting van zijn Ligchaam moet de Kranke aan den Geneesheer aanbevelen en overlaten — en het zou dwaasheid zijn, wanneer de Krankheid reeds de overhand heeft genomen, en de bezwijkende lijder met den dood worstelde, hem toe te roepen: haast u, opdat gij weder gezond moogt worden.

En wat zoude de misdadige, welke binnen weinige dagen, weinige uren welligt, naar
 een

een onherroepelijk vonnis zal terecht gesteld worden, wat zou die toch kunnen toebrengen tot behoudenis van zijn tijdelijk leven? Hoe ongerijmd zoude het zijn in dat opzigt hem toe te roepen, *havst u, en behoudt u, om uwes levens wil.*"

Neen het is een geheel ander leven, hetwelk de stervende Kranke nog kan redden, hetwelk de opgehangene nog kan behouden.

Is de Ziel niet een veel voortreffelijker wezen, en veel meer waardig, dan het Ligchaam, dat toch eens tot stof wederkeert, en eene prooi der wormen wordt? Is de Eeuwigheid niet van meer belang dan de voorbijgaande Tijd? Is het eeuwig leven niet veel gewigtiger dan het vergankelijk tijdelijk leven? Alles wat de Mensch heeft, zal hij geven voor zijn leven, om dat nog eenige dagen te verlengen. — Wie zou dan niet alles, alles willen geven, om het eeuwig leven te verkrijgen? — Wie zou niet de behoudenis van de ziel zoeken, al moest hij er de geheele Wereld voor geven?

En is het niet genoeg, dat de Kranke welligt vóór zijn tijd het vergankelijk leven zal verliezen? moet hij daarenboven nog schade, lijden aan zijne ziel? — Is het niet genoeg mijn ter dood veroordeelde Medemensch! dat u op eene schandelijke wijze het tijdelijke leven wordt ontnomen? moet gij daarenboven nog eeuwig verloren gaan? Is het niet ongelukkig genoeg, dat gij als een boosdoender door het zwaard des Regters sterft? moet gij daarenboven nog de eeuwige zaligheid verliezen?

Ai! haast u dan, en behoud u, om uwes levens wille; waarom zoudt gij verloren gaan?

Voorzeker gij kunt uw leven, het leven uwer Ziel nog redden. Al ware de Kranke reeds opgegeven door den Geneesheer, al schoot hem niet meer dan één oogenblik levens over, nog kan hij in dat oogenblik zijne ziel redden van het verderf. — Al stondt gij, misdadige! reeds op de gerigtsplaats, al ware de strop om uwen hals geslingerd, al ware het

het zwaard reeds boven uw hoofd opgeheven, dan nog zoudt gij uwe ziel kunnen redden. Ééne opregte zucht tot God om genade, ééne opregte bede tot JESUS om verlossing; en uw schuld is uitgedelgd, uwe ziel is behouden.

De Kranke is te meer in de mogelijkheid om behouden te worden, voor zoo verre hem nog een Krankbed wordt gegeven, en hij het gebruik van zijne redelijke vermogens nog behoudt. Even zoo is er ook meer gelegenheid voor u, die op den dood gevangen zit, voor zoo verre er nog dagen, en misfchien weken verlopen moeten, eer het vonnis des doods aan u wordt uitgevoerd.

Alleenlijk haast u, en behoudt u om uwes levent wille. Legt er u met dubbelen ernst en ijver op toe, om toch dat inzien, en dat gevoel van uwe zonden te verkrijgen, welke u tot waar berouw en leedwezen moeten opleiden, — om tot die kennis van den Heere JESUS en den weg der Verlossing

door Hem te geraken , welke gij noodig hebt , om door het geloof in Hem behoudenis te vinden. — Legt er u met dubbelen ernst en ijver op toe , om alle verkeerdheid , alle stugheid , alle zelfsbedrog en schuldbedekking af te leggen , alle twijfelmoedigheid te boven te komen. — Koopt de oogeblikken uit , om te denken , te lezen , te bidden — en laat u door niets hiervan af trekken. — *haast u , en behoud u om uwes revens wille ;* — de dagen , de uren , de oogeblikken . welke gij nog hebt . zullen eerder voorbij gevlogen zijn dan gij denkt

Wie weet , wat u van de goede gedachten , die gij mischien nu hebt , zou kunnen aftrekken , en die indrukken doen verflaauwen ! Wie weet hoe ras gij door verzwaking van uw Ligchaam , door verbijstering van uw denkvermogen , door hevige harts-togtelijke aandoeningen in de onmogelijkheid zoudt kunnen gebragt worden , om aan uwe eeuwige behoudenis te denken , en uwes

zelfs

zelfs zaligheid met vreezen en beven uit te werken? *Haast u dan, en behoudt u om uwcs levens wille.* Nu is het nog tijd — nu is er nog hope — een volgend oogenblik welligt is het voor eeuwig te laat.

NOG EENE GEWIGTIGE VRAAG.

*Wat moet ik doen , opdat
ik zalig worde?* Hand. XVI:
vs: 30, 31.

Zalig worden — Wat is dat? — wat is dat voor ons Menschen, voor ons menschen, die Zondaars zijn? — waren wij zoo, als wij volgens de Wet Gods moeten zijn, dan waren wij zalig, dan waren wij gelukkig, — dan hadden wij het goed, en leefden in de gunst van God, die het hoogste goed is. — Maar wij hebben het waar geluk verloren, en het hoogst ongeluk te wachten.

Zalig worden is derhalve verlost worden van het ongeluk, waarin wij liggen, en weder verkrijgen het geluk, dat wij verloren hebben.

Derhalve; zullen wij zalig worden, dan moeten wij vergeving van onze zonden hebben, en weder hersteld worden tot die recht-
heid

heid, welke wij bij onze eerste Schepping bezaten.

Maar *hoe* komen wij daar toe? *hoe* zullen wij zalig worden? — Bij menschen is dit onmogelijk, maar niet bij God.

Wij hangen in alles af van onzen Schepper. Zonder Hem, buiten zijne gunst en gemeenschap, kunnen wij geen waar genoegen, geene regte vreugde, geen wezenlijk geluk genieten. En wij hebben dat verbeurd, wij maken het ons dagelijks meer onwaardig. En God is heiligen regtvaardig — zijne Heiligheid brengt mede, dat Hij ons zijn ongenoegen doe ondervinden, zijne Regtvaardigheid vordert, dat hij ons straffe — en wij kunnen alzoo min onze schuld wegnemen, of daar voor voldoen, al wij gedane zaken ongedaan kunnen maken.

Het is evenwel niet buiten hope. — God heeft een middel van verlossing verordend, waardoor wij kunnen behouden en zalig worden. Hij heeft eenen Verlosser beloofd van de vroegste tijden af, welke de schuld van den Zondaar zoude *op zich* nemen,
en

en die middelgen , eenen Verlosfer , welke regt en magt zoude hebben , om den Zondaar uit zijnen val weder op te rigten , en hem in de gunst van God , en naar het beeld van zijnen Maker te herstellen.

Die Verlosfer is JESUS. Hij is Gods eigen Zoon. — Hij is Mensch geworden te Bethlehem uit de *Maagd Maria* , door de werking van den H. Geest. Hij heeft onze zonden in zijn Ligchaam gedragen aan het hout des Krulfes. Hij is om onze overtredingen verwond , om onze ongeregtigheden verbrijzeld , en de straf , die ons den vrede aanbrengt , was op Hem. Hij is een vloek geworden , en heeft daardoor ons van den vloek verlost. Hij is overgeleverd om onze zonden , en opgewekt ter onzer regtvaardiging. — Ja Hij is opgestaan uit de dooden , opgevaren ten Hemel , en gezeten aan Gods rechterhand. Hem is gegeven alle magt in den Hemel en op aarde , alle dingen zijn zijnen voeten onderworpen , en nu bidt Hij voor zondaars , en dat niet alleen , maar Hij bekeert hen ook. Hij verandert hun hart , en maakt het goed en zuiver

ver en zal hen allen, die in Hem gelooven, eens volkomen vrij en zalig maken.

En gelijk Hij, op aarde zijnde, de vriendelijkheid zelve was, allerlei ellendigen hielp en niemand ongetroost henen zond, zoo is Hij nog dezelfde. Die tot Hem komt, dien neemt Hij aan, dien maakt Hij zalig.

Ziedaar het antwoord op de vraag: *wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?* — Alles, wat er toe noodig is, heeft God reeds gedaan. JESUS heeft het volbragt, en Hij heeft het in zijne hand. Alleenlijk maak er uw gebruik van neem de verlossing aan, welke God u door JESUS schenkt. Dat noemt het Euangelie: „*geloof in den Heere JESUS en bekeer u.*”

Wend u tot Hem, belijd uwe zonden, en vertrouw op de vergiffenis, welke CHRISTUS heeft verworven. — Zweer de zonden af, en geef u over aan Hem, die de magt heeft u er van te verlossen. — Kunt gij dit niet begrijpen, onderzoek het Euangelie, en bid Hem, die de groote Leeraar is, om licht — kunt gij niet besluiten, kunt gij niet doordringen, bid Hem, wien alle dingen, ook

uw hart, onderworpen zijn, en die de magt heeft om u te leiden, te trekken, en te redden, van het verderf, om hulpe?

En waarom zoudt gij niet? het zal niet te vergeefs zijn — duizenden hebben dit heil versmaad, en dezen weg verworpen, die zich dat nu te laat beklagen: — duizenden hebben dezen weg gekozen, en dat heil aangenomen, die nu reeds zalig in den Hemel zijn.

Ieder zondaar hoore dan des Heeren woord! de Goddelooze verlate zijnen weg, en de ongerechte man zijne gedachten, en hij bekeere zich tot den Heere, want hij vergeeft menigvuldiglijk — bekeer u dan! want waarom zoudt gij sterven? bekeer u — want waarom zoudt gij verloren gaan?

Dit is een getrouw woord, en alleraanneming waardig, dat JESUS CHRISTUS in de wereld gekomen is, om de Zondaars zalig te maken. 1 Tim. I: 15.

Drie stukken doen zich hier ter overdenking voor. 1.) JESUS CHRISTUS is in de wereld gekomen om de Zondaars zalig te maken. 2.) Dit is een getrouw woord. 3.) Het is alleraanneming waardig.

I. JESUS CHRISTUS is in de wereld gekomen om de Zondaars zalig te maken.

Hij is de eigen ééniggeboren Zoon van God, Hij is in de wereld gekomen, toen Hij als een Mensch uit Maria geboren werd, — en het oogmerk van zijne komst in de wereld was om de Zondaars zalig te maken. Veel heeft Hij gedaan, veel heeft Hij ook geleden; zelfs den Kruisdood. En het oogmerk van

alles, wat Hij gedaan en geleden heeft, was om de Zondaars zalig te maken.

Zondaars zijn wij *allen*. Reeds van onze geboorte af, hebben wij een kwaad beginsel in ons. Dat openbaart zich weldra, wanneer wij tot Jaren van onderscheid komen, in allerlei boosheid en ongerechtigheid. De een brengt het verder in het kwaad dan de ander; de een is veel grooter Zondaar dan de ander; maar *allen* zijn wij Zondaars; en Jesus maakt geen onderscheid. Hij is niet gekomen om dezen of genen Zondaar, maar Hij is gekomen om de Zondaars, wie zij dan ook zijn, zalig te maken. — Wat behoort daar niet al toe, om Zondaars zalig te maken! waren wij geen Zondaars, wij waren zalig, wij waren gelukkig; nu wij Zondaars zijn, zijn wij ongelukkig, rampzalig. — Wij zijn strafbaar voor God, wij hebben de grootste dat is, de eeuwige straf aan ligchaam en ziel verdiend, en kunnen deze straf niet afkopen, en geen Engel kan ons daar van bevrijden. — Wij missen Gods gunst, en kunnen die niet weder winnen, want wij
zijn

zijn zoo verdorven, dat wij ons hart niet weder kunnen reinigen en goed maken. *JESUS CHRISTUS is in de wereld gekomen om de Zondaars zalig te maken.* — om voor hunne schuld te voldoen aan Gods regt, om voor hen vergeving van zonden te verkrijgen, om de verlorene zaligheid weder voor hen te verwerven, om hen te verlossen van het geweld der zonde, en hun hart te vernieuwen om hen eens volkomen eeuwig gelukkig in Gods gunst te doen zijn.

Welk een troostrijk woord! Nu behoeft geen mensch in zijne zonden om te komen, nu behoeft niemand, omdat hij een zondaar is, verloren te gaan. Hoe veel duizend overtredingen iemand voor zijne rekening hebbe, al waren zijne misdaden meerder dan de haren van zijn hoofd; hoe groot, hoe zwaar zijne zonden ook wezen mogten, hij kan vergeving verkrijgen: want *JESUS* heeft de straf gedragen, Hij heeft vergiffenis verworven. Hoe diep verbasterd, hoe jammerlijk verdorven iemand zijn moge, hoe zeer gewend aan de boosheid, hoe zeer gehecht aan het kwade,

hoe zeer verward in de strikken der zonde, ja hoe diep het kwaad in zijn hart zij ingeworteld, JESUS kan hem vrijmaken, eenen nieuwen geest in zijn binnenste geven en hem toebereiden voor den Hemel.

II. *Dit is een getrouw Woord.* Ja wij kunnen er volkomen op staat maken. Van de vroegste tijden reeds heeft God aan den gevallen mensch eenen Verlosser beloofd. — De komst van JESUS, en wat Hij gedaan en geleden heeft, is op verschillende tijden, op velerlei wijzen, in vele bijzonderheden te voren voorzien. Dat alles is vervuld. JESUS is gekomen, Hij heeft de straf geleden, Hij is weder opgestaan, Hij zit aan de rechterhand zijns Vaders. Zijn Lijden, zijn Dood is het losgeld, om onze ziel vrij te koopen. Hij heeft alle magt in den Hemel en op de Aarde. Die in den Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven, en komt niet in de verdømmenis. God, die ons dit alles getuigt in zijn Woord, is waarachtigen getrouw. JESUS heeft het gezegd, „die tot Mij komt zal ik geenszins „uitwerpen: Ik ken mijne Schapen, en Ik

„geve hun het eeuwig leven.“ Zalig hij, die God op zijn woord gelooft, zalig hij, die zich tot JESUS wendt; hij zal zich in JESUS niet bedriegen. Hij zal niet verloren gaan in eeuwigheid.

III. *Het is alleraanneming waardig.* — Ja wel waardig, dat ieder hetaanneme, het geloove, en er zijn gebruik van make, door zich tot JESUS te wenden, en zich op Hem te verlaten.

Is dat woord niet waardig, dat ieder het aanneme? het is geen leugen, het is eengetroouw woord, het is geen kunstig verdicte fabel, het is wezenlijke waarheid, het is geene beuzeling, het is van het uiterste belang. Ware JESUS niet in de wereld gekomen, geen zondaar zou kunnen zalig worden; nu is Hij gekomen, en nu kan elk, die wil, zalig worden. *Het is alleraannemingwaardig*, hier komt niet te pas te zeggen: ik ben te groote zondaar, het is met mij veel te ver gegaan, — neen, het is waardig dat ieder het zich aantrekke, dat ieder het geloove. Voorzeker

*Die op dit woord vertrouwt,
Heeft op geen zand gebouwd.*

En zoo mag dan ook ieder het aannemen. Zou God het zeggen, en niet willen, dat iemand er zich op verliet? Zou JESUS gekomen zijn, om zondaars te verlossen, en den eenen of den anderen, die zijne zaligheid bij Hem zoekt, afwijzen?

*God is een Hoorder des gebed
van Zondaren.*

De Joden zeiden bij zekere gelegenheid „wij weten, dat God de Zondaars niet hoort.” Men verstaat dit weleens in een' verkeerden zin. Zij wilden er alleenlijk mede zeggen, dat God aan valsche Profeten, en Goddelooze bedriegers, op hunne begeerte, nooit de magt verleent, om wonderwerken te doen. Het is dan zeer ongerijmd *zich zelven* of *iemand anders* door dit woord te laten afschrikken, als of men te groot een Zondaar zoude zijn om verhooring op zijn gebed te kunnen hopen, en als of derhalve het bidden te vergeefs zoude zijn.

Een aantal voorbeelden leeren het tegendeel. In den 107en Psalm lezen wij, dat de Israëlieten, zoo dikwijls zij, met zware rampen om hunne zonden bezocht, tot God riepen, verhoord, en gered werden. — De Koning Manasse, om zijne zware overtredingen, door

den Heer in de magt zijner vijanden overgegeven, en in eenen akeligen kerker gekluisterd, deed belijdenis van zijne zonden, en smeekte om genade, ende Heer verhoorde hem. *Nebucadnezar* was om zijnen hoogmoed, en zware zonden met eene akelige krankzinnigheid geslagen, en van de menschen verstootten, zoodat hij er uitzag gelijk de beesten, met welke hij zich ophield; en gras voor zijne spijs gebruikte. Na een' geruimen tijd kwam hij eenigzins tot zich zelven, hij gebruikte die oogenblikken, bad den God des Hemels om ontferming, en God verhoorde hem, en herstelde hem op den troon.

De Inwoners van NINEVE, gedreigd met eene geheele verwoesting van hunne Stad, vernederden zich, vasteden en baden, en bekeerden zich, en de Heer hoorde hen, en verschoonde hen.

Saulus vervolgde de Christenen. Op den weg naar DAMASKUS verscheen JESUS hem, sloeg hem ter aarde neder, en beroofde hem van het gezicht; hij werd naar de Stad geleid, hij besefte de grootheid van het kwaad, dat hij ge-

gedaan had, hij vastte en bad; de Heer verhoorde hem, zijn gezigt kwam weder, zijn hart werd bekeerd, en hij werd een der voornaamste Apostelen.

Voorzeker, God verhoort de Zondaars. — hoe zou ooit een Zondaar vergeving van zonden kunnen verkrijgen, bekeering ontvangen en behouden worden van het eeuwig verderf, indien God het gebed van Zondaars niet verhoorde? — Ja voorzeker, God verhoort het gebed van Zondaars, want Hij ziet hen aan met medelijden en ontferming. — Het is Hem, als het ware, eene innige smart, wanneer een Zondaar, die toch een mensch, een proefftuk van zijne werken is, het zoo maakt, dat hij moet verloren gaan. Even aangenaam is het Hem, aan den anderen kant, wanneer zich bij eenen Zondaar een beginsel van gevoel, van berouw, van boetvaardigheid ontdekt, en deze daardoor op den weg komt om behouden te kunnen worden. — En zou God dan het gebed van zulk eenen verfmaden?

JESUS, de groote Hoogepriester en schuldverzoener, welke voor zondaars is gestorven,

opdat zij niet zoude verloren gaan, bidt voor hen, en Hij pleit op zijn dierbaar bloed, dat Hij op GOLGOTHA gestort heeft; en zou God dan den Zondaar niet hooren, welke bidt, terwijl JESUS zelf ook voor hem bidt?

Al waart gij dan met ijzeren ketenen zoo zwaar gekluisterd, dat gij de handen niet kondet te zamenvouwen, noch om hoog heffen; uw hart is nogtans niet gekluisterd, gij kunt het buigen, gij kunt het opheffen in het gebed tot Hem, die in den Hemel is.

En al waart gij in den diepsten kuil, in de donkerste gevangenis opgesloten, daar u naawelijks eene flauwe straal van licht toefcheen, daar geen mensch u konde hooren, en gij ook niemand kondet vernemen; gij zijt nogtans niet verborgen voor God, noch verwijderd van Hem, die Hemel en Aarde vervult. — Hij, wiens oog door alles henen dringt, en voor wien de nacht licht is, gelijk de dag, Hij ziet u, Hij kent u, Hij hoort u, Hij verstaat uwe verborgenste gedachten. Hij merkt op uw gebed.

Ai!

Ai! Zondaar! wie gij dan ook zijn moogt, zoek den Heer, roep Hem aan! Het zal niet te vergeefs zijn. — Alleenlijk, laat uw gebed oprecht en ernstig zijn, laat het komen uit een hart, dat waar berouw en leedwezen gevoelt, dat opregten lust heeft om het kwade te laten en het goede te doen. Bid om vergeving van uwe zonden, om verandering van uw hart. Bid om licht en inzien in uwe verdorvenheid, in uwe schuld. Bid om gevoel daarvan, bid om licht en inzien in den weg van verlossing door den Heer JESUS CHRISTUS. Bid om ernst, om belangstelling, om vrijmoedigheid en kracht des Geloofs — met één woord, bid om alles, wat gij in uwe omstandigheid tot redding uwer ziel noodig hebt. — Dat zal den Heere aangenaam zijn. Hij zal uw gebed verhoo- ren, Hij zal meer dan overvloediglijk doen boven hetgene gij kunt bidden, of denken, want bij Hem is vele vergeving, bij Hem is vele verlossing.

18. *Zoo waarachtig als ik leve, spreekt de Heer, zoo ik lust hebbe in den dood des Goddeloozen; maar daarin heb ik lust, dat de Goddelooze zich bekeere van zijnen weg en leve.* Ezech. XXXIII: 11.

Troostrijk woord! bemoedigend woord voor Zondaars! zoo spreekt God, de God van Hemel en Aarde, de Heer, van wien alles afhangt, de Schepper aller dingen, die leven en dood in zijne hand heeft, de Formeerder van den Mensch, en Hij bevestigt het met eenen Eed! Hij zweert *bij zich zelve*: en bij wien, die meerder is, zoude hij kunnen zweren? „Zoo waarachtig als ik leve, „ik heb geen lust in den dood des Goddeloozen, „maar daarin heb ik lust, dat de Goddelooze „leve, en zich bekeere.”

Het vloeit voort uit Gods onberekenbare Liefde tot den mensch. Het rust op het Offer van Gods eigen Zoon. De bewijzen en blijken zijn zichtbaar.

Het rust op Gods onberekenbare Liefde tot den mensch. De mensch, het proefftuk van Gods werk hier op Aarde, begaafd met een redelijk beginsel, bestemd voor de Eeuwigheid, geschapen naar Gods Beeld, oorspronkelijk geschikt om eeuwig zijnen Maker te verheerlijken, en eindeloos geluk te genieten. — Zou God zulk een schepsel niet inzonderheid liefhebben?

Het is waar: de mensch is diep gevallen, jammerlijk ontaard, en verbasterd, maar hij blijft mensch. De Goddelijke Liefde ziet in hem meer den ongelukkigen, dan den schuldigen. De Goddelijke Liefde stelt hem tot een voorwerp van mededogen en ontferming. Zij verlangt, zij begeert zijne herstelling, zijne teregtbrenging. Zij wil haar oogmerk bereiken, en voldoening vinden in het geluk, waartoe de mensch bestemd is. Zij wil liever vergeven, dan straffen, lie-

liever behouden, dan verderven. Het hart van eenen Vader bloedt over een' verloren Zoon — De Vader blijft Vader. — Hij treurt over de ellende, waar in het dwaas en wederspannig kind *zich zelve* stort. — Hij verlangt niets meer, dan dat de Zoon terug keere. Hij ziet dagelijks uit naar het gewenscht oogenblik. Hij beproeft, zoo veel mogelijk, alle middelen, om den Zoon te bewegen — en keert de Zoon terug, de Vader staat gereed met open armen, om hem te ontvangen. — Alzoo heeft God geen lust aan den dood des goddeloozen, maar daarin, dat de goddelooze leve en zich bekeere.

Het volgt uit het Zoenofer van Gods eigen Zoon. — JESUS, Gods eigen Zoon, is aan het Kruis gestorven. Voor wie? voor regtvaardigen? Neen! voor onregtvaardigen; voor goddeloozen. Hij is voor hen aan het Kruis gestorven, om voor de schuld van hunne overtredingen aan Gods regtvaardigheid te voldoen en te weeg te brengen, dat hun alle hunne zonden kunnen vergeven worden. Ja, dat meer is; Hij heeft daardoor den hinderpaal weggenomen, welke
 hen

hen van de betooning van Gods Liefde afscheidde, en het regt verworven om hen te bekeeren, en hen van hunnen doolweg af te brengen, hen weder met God te verzoenen, hen weder vatbaar te maken voor dat geluk, waartoe zij bestemd waren.

En zoude God dan nog lust kunnen hebben in den dood des Goddeloozen? Aan Zijn regt is voldaan door JESUS. Hij kan vergeven, omdat JESUS de straf gedragen heeft, en het is de eer van JESUS, en de loon voor zijne opoffering, wanneer een Zondaar wordt behouden.

De blijken en bewijzen zijn zichtbaar. Dit reeds, dat God zijn eigen Zoon voor Goddeloozen overgaf, dat Hij de zonden van den Mensch in Hem strafte, toont het, dat God geen' lust heeft aan den dood des Goddeloozen, maar daarin, dat de Goddelooze leve en zich bekeere; — verder, dat God dit door de geheele wereld laat bekend maken, en door het Euangelie aan allen vergeving en genade toeroepen, en laat opwekken tot bekeering, bevestigt het. De onbegrijpelijke

Lank-

Lankmoedigheid , waarmede God Zondaars draagt , stelt het ons voor oogen. De Inwoners der eerste Wereld hadden de mate hunner ongerechtigheid vervuld , en nogtans gaf de Heer hun een uitsfel van *honderd twintig* jaren. — Aan de Inwoners van NINEVE werden nog *veertig* dagen vergund , om zich te bekeeren , en het verwoestend oordeel te ontgaan.

Hoe menigmaal heeft God zijn Volk , de Israëlieten , doen waarschuwen door de Profeten. Hoe geneigd was God steeds om , op de minste verootmoediging , de bedreigde straf af te wenden ! Wie ondervindt het niet aan *zich zelve* , dat de Heer hem , die verdiend had door den dood opgeroepen te worden naar de Eeuwigheid , nog de dagen verlegt , of hij mogt bekennen , hetgene tot zijnen vrede dient.

Zou God wel alzoo met den Zondaar handelen , zoo veel geduld oefenen , zoo veel verschoonen , zoo dikwijls laten waarschuwen , door zoo vele goedertierenheden en koorden van liefde trekken , indien Hij lust had

had in den dood des Goddeloozen, indien het niet veel eer zijn lust ware den Zondaar te behouden?

Ja gij, die in den Kerker zijt opgesloten, hebt er het bewijs van. Zou God u niet door een plotselingen dood, in een oogenblik voor zijn Hemelsch gerigt hebben kunnen overbrengen? Hij heeft u door Zijn bestuur in de gevangenis doen komen. Hierdoor geeft Hij u tijd en gelegenheid om over uw lot, en uwen naderenden dood ernstig na te denken. Waarom beschikt Hij dit aldus? juist, omdat Hij geenen lust heeft aan uwen dood, maar daarin, dat gij u bekeert, en eeuwig leeft.

Welk een troostrijk, welk een bemoedigend woord! zoo behoeft dan geen Zondaar verloren te gaan, indien hij het zelf niet verkiest, — en wie zal dit verkiezen? hij alleen, die geheel verhard is, en dwaselijk zoo zeer aan de zonde verkleefd, dat hij liever alles er aan wil wagen, dan zijn hart te buigen, of van levenswijze te veranderen — hij alleen, die alle aandenken aan Dood en Eeuwigheid, en regtvaardige vergelding uit zijne gedachten, en uit zijn hart verbant.

En wie behoeft hier *zich zelve*n uit te sluiten? Wie heeft reden om te denken, dat God lust zoude hebben aan zijnen dood, en niet aan zijne bekeering en behoudenis? Bij God is, in dit opzigt, geen onderscheid tuschen den eenen Zondaar en den anderen, de grootste Zondaar is zelfs hetgrootste voorwerp van Zijn mededogen. Over hem, die zich het meest verhardt, weent zijn Vaderhart de heetste tranen; aan hem, die het diepst gezonken, en het meest verdorven is, wil Hij Zijne barmhartigheid, liefde en genade het heerlijkst betoonen.

Schep dan moed, Zondaar! wie gij zijt. — Gods lust is u te behouden. Keer tot Hem weder, Hij zal u niet verstooten. Roep Hem aan, Hij zal u hooren. Kunt gij niet wederkeeren, Hij zal u kracht geven. Kunt gij niet bidden, Hij zal het u leeren. Kunt gij niet tot schuldbekentenis komen, Hij zal uw hart week maken. Kunt gij u zelve die indrukken, dat gevoel niet geven, welke bij u moeten plaats hebben, Hij zal die in u verwekken. — Wenscht gij genade, wilt gij u bekeeren, wilt gij voor

ee-

eeuwig behouden worden en leven, God zal u genade schenken, u de bekeering ten leven geven, en alles aan u doen, wat ter uwer behoudenis aan u moet gedaan worden, want Hij heeft geen lust in uwen dood, maar daarin, dat gij u bekeert en leeft.

ô Schaam u, wanneer gij zulk een ontfermend en liefdevol God versmaadt, wanneer gij harde gedachten omtrent Hem koestert, wanneer gij u afkeerig omtrent Hem gedraagt, en u aan hem onttrekt, — Val Hem te voet, hoor naar Zijne roepstem, werp u in Zijne liefdearmen, en beveel u aan Zijne genade in CHRISTUS, ootmoedig en met vertrouwen, aan.

19.

*Zoëkt den Heere terwijl Hij
te vinden is , roept hem aan ,
terwijl Hij nabij is!*

*De Goddelooze verlate zijnen
weg , en de ongeregtige Man
zijne gedachten , en hij bekeere
zich tot den Heere , zoo zal
Hij zich over hem ontfermen , en
tot onzen God , want Hij ver-
geeft menigvuldiglijk. Jesaia
LV: vs. 6 en 7.*

Toen dit woord in het Boek van den Pro-
feet Jesaia , bij zekere gelegenheid , mij voor
de aandacht kwam , dacht ik ook aan u , die
om het een of ander misdrijf in de Gevan-
genis bewaard wordt , tot den dag , waar op
gij , op bevel des Regters , welverdiende straf
zult moeten ontvangen. Ik werd bepaald bij
de groote barmhartigheid Gods , welke zich
ook tot u uitstrekt , en u dat woord in uwen
Ker-

Kerker toeroept. Het wekte bij mij op, niet alleen het gevoel van innig mededogen met u, maar ook van hartelijke liefde tot u. En daaruit werd de wensch geboren, dat ook dit woord u mogt treffen, en tot uwe vertroosting en opbeuring dienen. Mijne verbeeldingskracht werd daardoor opgewonden, en het was mij eveneens, als of ik u bij het lezen van dit woord, aldus overluid hoorde denken.

„ Ben *ik* ook niet een van die Goddeloozen, een van die onregtvaardigen, welke God de Heer in dezen Tekst aanspreekt?
 „ Ja, voorzeker, zoo iemand hier zijnen naam hoort noemen, *ik* ben het! *ik* ben de man!
 „ *ik* heb de rust van mijnen evenmensch gestoord; *ik* heb de veiligheid van de zamenleving en de goede trouw geschonden; *ik* heb de handen geslagen aan het goed van mijnen naasten; *ik* heb geroofd, hetgene mij niet toekwam. Ik dacht dat niemand het merkte, en ik merkte niet op dat God het zag. Ik verheugde mij over den buit, en verdreef de gedachten aan den vloek, dien ik op

„mij haalde; ik verlustigde mij in mijne on-
 „gerechtigheid, en spottede met de regtvaar-
 „digheid van den Hemelschen Regter. Ach!
 „had ik Hem erkend, ik zou zijn oordeel
 „hebben gevreesd; had ik op Hem vertrouwd,
 „ik zoude mijne handen niet uitgestoken heb-
 „ben naar onregt: ware ik dankbaar geweest,
 „ik zoude mij door de begeerlijkheid niet
 „hebben laten verstrikken: hadde ik Gods
 „Hoogheid aangezien, en mij Hem voor oo-
 „gen gesteld, ik zou den verkeerden weg
 „niet hebben ingeslagen.

„Maar ik heb gehandeld, als of er geen
 „God ware, als of ik geenen God kende,
 „als of ik aan geenen God geloofde. — Ja,
 „als of ik geen eerbied, geen ontzag, geene
 „dankbaarheid, geen liefde voor God had.”

„En wat zegt God tot *mij*? tot *mij* on-
 „regtvaardigen, tot *mij* Goddeloozen? —
 „„Zoek Mij, roep Mij aan, terwijl Ik te
 „„vinden, terwijl Ik nabij ben. Verlaat u-
 „„wen weg en uwe gedachten. Bekeer u
 „„tot mij, zoo zal Ik mij over u ontfermen,
 „„Ik vergeef menigvuldiglijk.””

„ Ach!

„Ach! zou het wel waar zijn? Maakt mij
 „ne verbeelding het mij ook wijs? Neen!
 „het is wel zoo, ik leef nog; God heeft mijn
 „leven nog gespaard; schoon geketend, heb
 „ik nog gelegenheid en vrijheid om het
 „Woord van God te lezen, en het wordt
 „mij voorgehouden. God spreekt dan ge-
 „wisfelijk ook dit woord tot mij.”

„O Ontferming! o Barmhartigheid! grooter
 „dan mijn misdrijf, hoezeer dat tot aan den
 „Hemel reikt en om straf roept. Wat be-
 „weegt Hem toch, om nog naar mij om te
 „zien? zich aan mij te laten gelegen liggen?
 „Hij had recht om mij te laten varen, om mij
 „aan mijn lot over te geven, om mij zijne
 „geduchte gramschap te doen gevoelen! En
 „Hij roept mij toe, dat ik den dwaalweg
 „zal verlaten en mij tot Hem bekeeren; en
 „Hij verzekert mij, dat bij Hem vergeving
 „is, en Hij belooft mij ontferming.”

„Neen het is geen hard woord, dat God
 „mij toespreekt; het is geen verwijt, het is
 „geene bedreiging! — het is een woord
 „van liefde; Hij noemt mij wel eenen Gods

„deloozen, eenen onregtvaardigen; maar dat
 „ben ik, ja dat ben ik in waarheid, — en
 „Hij noemt mij dus bij mijnen naam, opdat
 „ik Zijne stem zou verstaan, opdat ik zoude
 „weten, dat Hij *mij* bedoelt.

„En waarlijk, mijn weg was niet goed,
 „mijne levenswijze gansch verkeerd, en
 „Goddeloos. — Ik ondervinde het, ik ge-
 „voele het — Hemel en Aarde — Goddelij-
 „ke en Menschelijke wetten, — mijn ver-
 „stand, mijn hart, mijn Geweten getuigen
 „tegen mij — de banden, die mij knellen,
 „het vonnis, dat ik wacht, doen die stem
 „doordringen tot in het binnenste van mijne
 „Ziel. Ja, ik heb gezondigd, ik ben jam-
 „merlijk verdwaald — zoo als ik geleefd en
 „gehandeld heb, dat was de weg niet om
 „Gods gunst te winnen, de weg niet om
 „hier of hier namaals gelukkig te zijn.”

„ô God! wie ben ik? dat gij nog naar mij
 „omziet? nog aan mij gedenkt? mij nog te-
 „rug roept? en dat zoo vriendelijk, zoo
 „lief-

„liefderijk! En, wat vordert gij van mij?
 „Dat ik den slechten weg zal verlaten; dat
 „ik den goeden weg zal inslaan, dat ik
 „mijne booze gedachten en overleggingen
 „zal laten varen, dat ik tot U mij zal be-
 „keeren, om mij aan U te onderwerpen en
 „Uwen wil te doen.”

„Wat kan ik daar tegen hebben? Gij
 „moogt het eifchen, dat ik u gehoo4zaam
 „zij. Het komt U toe, dat ik U, mijnen
 „Schepper, eere; ga ik voort op den dwaal-
 „weg, dan kom ik nooit te regt; keer
 „ik terug, hoor ik naar U, dan ben ik be-
 „houden, het voordeel zal voor mij zijn.”

„Maar *hoe* zal ik terug keeren? *Hoe* zal
 „ik die kwade geneigdheid uit mijn hart
 „uitzuiveren? *Hoe* zal ik mij verbeteren?
 „*Hoe* zal ik worden die ik zijn moet? Ik
 „die, van jongs af verwaarloosd, zonder ken-
 „nis, zonder gevoel van regt of vreeze Gods,
 „als in het wilde ben opgewassen, of die het
 „licht, dat ik nog had, heb uitgedoofd, mijn
 „geweten geweld heb aangedaan, en mij aan
 „het kwade heb overgegeven en verhard?

„Scheep moed! mijne ziel! die grooté, die
 „goede, die barmhartige God, welke mij
 „roept, opdat ik tot Hem wederkeere, zegt:
 „„zoek Mij, roep Mij aan!” Hij zelf wil
 „derhalve helpen, Hij zelf wil mij van de
 „zonde verlossen, Hij zelf wil mijn hart
 „veranderen, — en voorzeker, het is nog
 „tijd. Hij zegt: „Ik ben nog te vinden,
 „„Ik ben nog nabij.””

„Als ik dan Hem zoeké, en tot Hem roe-
 „pe, zoo zal Hij hooren, Hij zal mij niet
 „te vergeefs laten zuchten, al ben ik een
 „onregtvaardige, een Goddelooze, want Hij
 „vergeeft menigvuldiglijk, en Hij zegt:
 „„Ik zal mij overuontfermen.” — Ik moet,
 „ik wil derhalve Hem zoeken en Hem aan-
 „roepen, opdat ik mij tot Hem bekeere.”

ô! Arme Medezondaars! mogt gij in dien
 geest alzoó denken! Mogten zulke gevoc-
 lens en bewegingen waarlijk bij u plaats heb-
 ben! hoe gelukkig zoudt gij dan zijn! God
 drukke dat woord op uw gemoed, en
 geve er zoodanige uitwerking aan in uw
 hart!

hart! Hij, die met zoo veel ontferming aan u denkt, zelfs terwijl gij nog niet eens aan Hem denkt, Hij leide u in dezen weg, waarin gij rust voor uw hart zult vinden!

20. *Zoekt den Heere, terwijl Hij
te vinden is, roept Hem aan,
terwijl Hij nabij is.*

*De Goddelooze verlate zijnen
weg, en de ongerechte Man
zijne gedachten, en hij bekeere
zich tot den Heere, zoo zal
Hij zich over Hem ontfermen: en
tot onzen God, want Hij ver-
geeft menigvuldiglijk. Jesaia
LV vs. 6 en 7.*

(TWEDE OVERDENKING.)

Troost u, en schep moed, mijn verdwaalde
Broeder! gij zijt wel in de handen van den
wereldlijken Regter, maar gij hebt tevens
met God te doen: met God, wiens gedachten
hooger zijn dan onze gedachten, en Zijne
wegen hooger dan onze wegen — met God
die eindeloos groot is in ontferming; wel
vrees-

vreeslijk in Zijnen toorn, maar ook onbegrijpelijk groot in barmhartigheid. De aard-sche Regter, ja, kan medelijden met u hebben, en zoo veel mogelijk uw lot in de Gevangenis verzachten; maar van de straf, welke gij verdiend hadt, kan Hij u niet ontslaan. God kan vrede en geruststelling in uw hart werken, ja u bevrijden van de straf, welke Gij van Hem te wachten hebt. De aard-sche Regter zou, wanneer de Wet geene lichtere straf toelaat, en geene zwaardere eischt, u wegens uw misdrijf, door eene altoosdurende Gevangenis buiten de mogelijkheid kunnen stellen, om voortaan meer kwaad te doen aan de Maatschappij: maar God kan uw hart veranderen, Hij kan uw hart zuiveren van alle boosheid, en de beginsels van recht en deugd daarin verwekken. En Hij wil dat doen. Daarom is het zoek den Heere, terwijl hij te vinden is, roep Hem aan, terwijl Hij nabij is. Ja, hoe zeer gij Hem verlaten hebt, Hij heeft u nog niet verlaten. Hoe verre gij van Hem moogt zijn, Hij is nog nabij u. Hij wacht, opdat Hij u genadig zij. Dat ondervindt gij. Ware het

dat gij niet

niet alzoó, gij zoudt reeds in uwe zonden de Eeuwigheid zijn ingestapt. Ware het niet alzoó, gij zoudt nu dit troostrijk woord niet hooren, niet lezen. — Het is, ja wel, tot het uiterste met u gekomen. — Schande en smart staan voor de deur, de loon der ongerechtigheid is nabij, ja onvermijdelijk; de straf, hoe ligt of hoe zwaar die zij, kunt gij niet ontgaan; maar bij God kunt gij nog genade vinden, kunt gij nog hulp en barmhartigheid verkrijgen tot redding van uwe Ziel, tot verbetering van uw lot en levensgedrag, indien gij het leven moogt behouden; en, zoo niet, tot behoudenis van uwe Ziel na dit leven; gij zijt wel aan het uiterste, aan den rand van den afgrond, waarin de zonde den dwalenden sterveling doet storten, maar gij ligt nog niet in dien afgrond, nog kunt gij terug keeren, en te regt komen, en waarom zoudt gij niet terug keeren? wat zoude u toch kunnen bewegen om vol te houden in het kwade, en u zelven nog duizendmaal rampzaliger te maken, dan gij nu reeds zijt?

Ai! laat toch geene stugheid, laat toch geene wanhoop u terug houden!

Keert

Keer weder tot God, bekeer u tot Hem, want Hij vergeeft menigvuldiglijk. Bedenk eens, wat dit zeggen wil. — God vergeeft. De schuld, die de Zondaar heeft gemaakt door zijn kwaad doen, strijkt Hij als het ware door, en wischt die uit. — Hij scheidt de verdiende straf kwijt — en in plaats van straffen, schenkt Hij gunst, hulp, genezing, redding, troost, vreugde en eere. — Zoo vergeeft God, zoo volkomen, zoo mildelijk en dat voor altijd, zoodat Hij nooit meer aan de schuld gedenkt. — Ik, ik ben het (zegt Hij) die uwe overtredingen uitdelge, en ik gedenke aan uwe zonden niet. — de Bijbel zegt van Hem, dat Hij de zonden uitdelgt geijk een nevel, zoo dat de gedachtenis daarvan zelfs vergaat, gelijk een nevel verdwijnt. — dat Hij de zonden in de diepte der zee werpt, zoo dat dezelve niet meer gevonden worden. — God vergeeft menigvuldiglijk, rijkelijk, overvloediglijk — de zwaarste overtredingen zoo wel, en zoo volkomen als de lichtste. — Het aantal van zonden, waaraan iemand zich mogt hebben

schul-

schuldig gemaakt, baart hierin geene zwaarigheid. — al waren zij meerder dan de haren van uw hoofd, nog is bij Hem vergeving. — En zoo kan God vergeven, om het dierbaar bloed van Zijnen Zoon, welken Hij van den beginne reeds aan het gevallen Menschdom heeft beloofd te zullen zenden tot Verlosser, van wien Jesaia getuigt: Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld, en de straf, die ons den vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijne striemen is ons genezing geworden.

En aan wie verklaart God dit, dat Hij aldus vergeeft? aan zulken, die zich nog niet hebben bekeerd, die nog op den doolweg der zonde zijn, die reeds met den eenen voet op den rand des verderfs staan, en dus ook aan u.

Welligt heeft de sombere eenzaamheid der Gevangenis, en het vooruitzicht van het lot dat u wacht, u min of meer tot ernstig nadenken gebragt over uwe bedrijven, schaamte en berouw in u doen oprijzen, uw gemoed met schrik en angst vervuld, en u doen zien en gevoelen, hoe bitter het zij tegen God te

zon-

zondigen, maar hoe groot, hoe verbazend groot moet dan die barmhartigheid Gods zijn in uw oog; die rijkdom van genade en menschenliefde, waardoor Hij zoo menigvuldiglijk vergeeft, u zoo dikwijls vergeven heeft, en nog u vergeeft! moet dat uw hart niet treffen? Hij roept u terng, niet om u te straffen, maar om u te doen ondervinden, *dat* Hij ook u vergeeft en *hoe* Hij u vergeeft. Zondaar! Zondaar! kunt gij zoo vele goedheid wederstaan? God zegt niet: keer terug tot Mij en tot uwen pligt, en beproef daardoor, of gij ook vergiffenis bij Mij zult kunnen vinden; neen! God zegt: Zondaar! ik vergeef u alle uwe overtredingen, keer dan terug tot mij!

En waarom zoudt gij niet? dit vrage ik nogmaals; Is het dan voor u onmogelijk? wordt er te veel van u gevergd? gevergd hetgene gij niet kunt volbrengen?

Staat er niet: Zoekt den Heer, roept Hem aan, terwijl Hij nabij is? — Hebt gij onder uwe uitspattingen, op uwen dwaalweg niet aan God gedacht, niet ernstig aan God gedacht, denkt nu aan Hem. Zijt gij zelfs meer dan an-

deren onvatbaar geworden voor die gedachten en gevoelens, welke u op den regten weg zouden moeten brengen, bid Hem, roep Hem aan; zoek biddend hulpe bij Hem, smeek Hem om ontferming; Hij is nog voor u te vinden, Hij is nog nabij. En wat leest, wat hoort gij van Hem? — De Goddelooze keere weder tot God, zoo zal Hij zich over hem ontfermen. En nu, als God zich over u ontfermt, dan zal Hij immers u helpen, dan zal Hij immers uw gebed hooren, dan zal Hij immers licht in uw binnenste geven, uw hart buigen en week maken, u leeren, hoe gij u moet bekeeren, u daartoe lust en kracht geven, u daar toe bewegen en dringen?

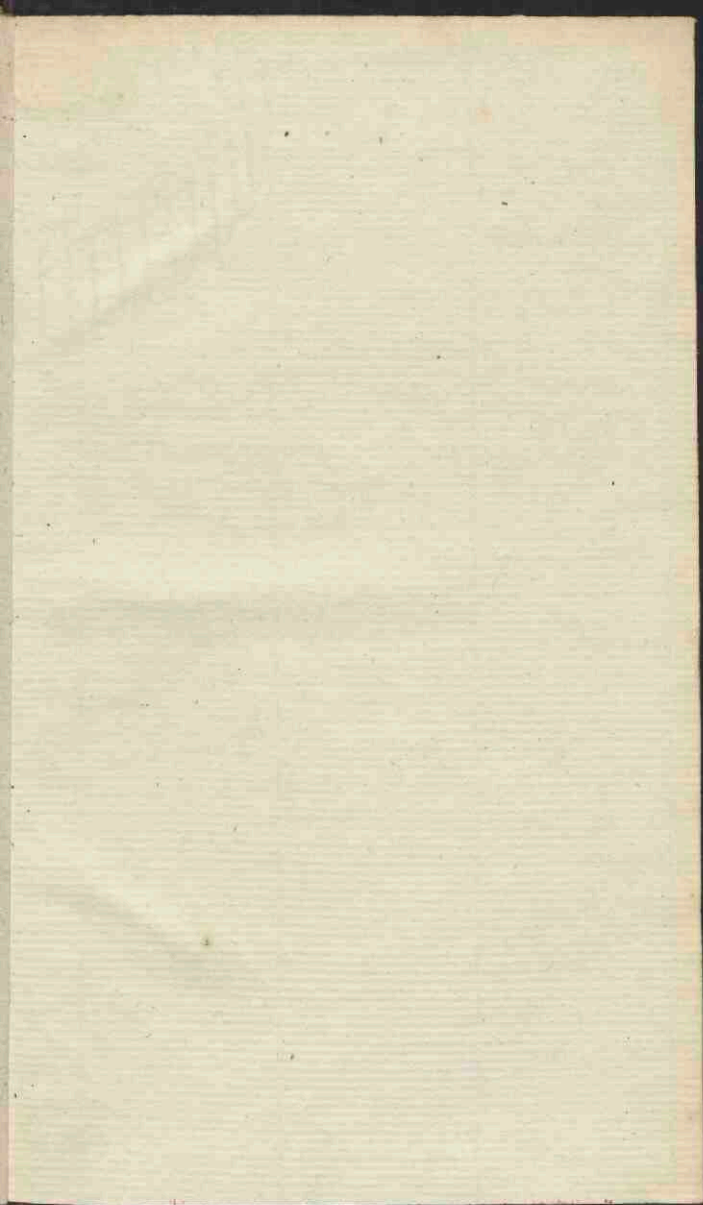
Ai! gebruik dan de gelegenheid, terwijl gij die hebt. Heden, terwijl gij Zijne stem nog hoort, verhard uw hart niet. Nu is God nog voor u te vinden, nu is Hij nog nabij; meer te vinden, meer nabij dan Hij te voren was; ja, wie weet of gij niet daarom in den loop van uwe ongerechtigheid zijt gestuit, juist daarom te regter tijd, door het scherps-
ziend

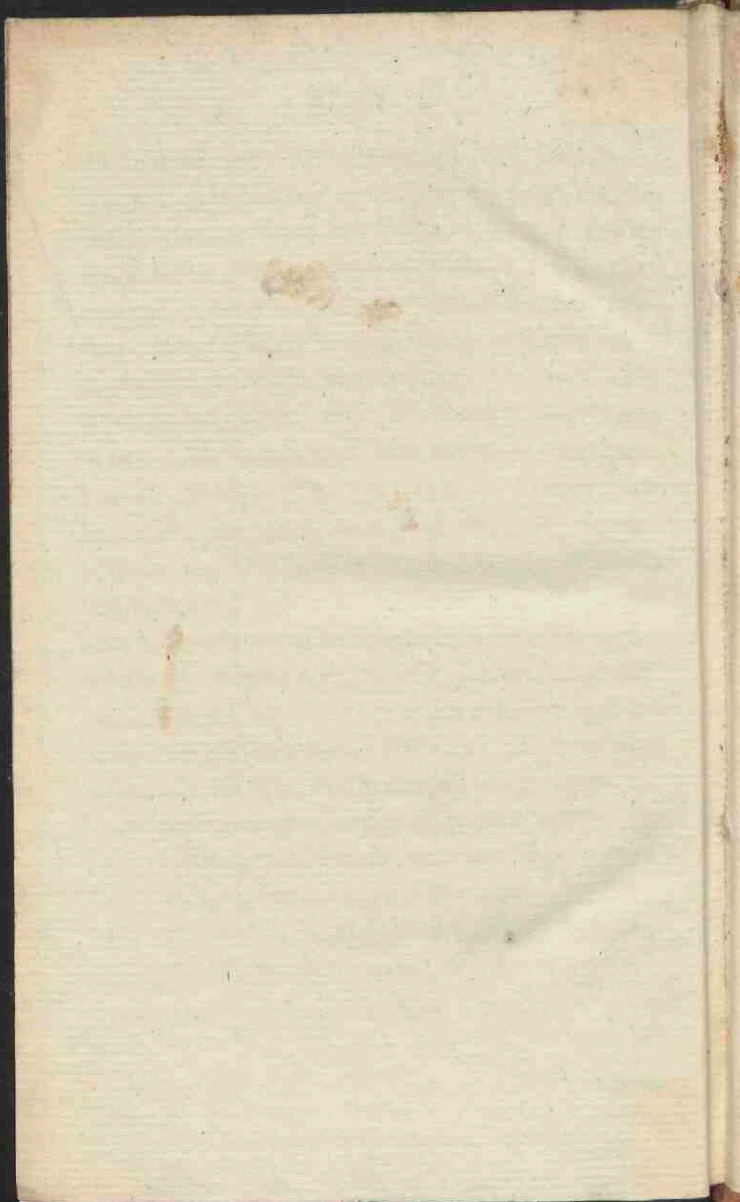
ziend oog des Regters zijt ontdekt, gegrepen; en in deze bewaarplaats opgesloten, opdat gij niet geheel en al in uw verderf mogt rennen, en zoo verre afdwalen, dat God niet meer voor u te vinden, en uwe teregtbrenging onmogelijk zij? Wie weet, of gij niet daarom te dezer ure alhier gekloisterd ligt, opdat gij God zoudt zoeken, Hem vinden, naar Hem vragen, en door Hem gered worden?

Mogt dit troostrijk en opbeurend woord des Heeren u diep in het hart zinken, en niet ledig wederkeeren tot Hem, die het u onder de aandacht doet brengen in den weg Zijner aanbiddelijke Voorzienigheid! welk eene kalmte, welk eene rust, die gij nooit gekend hebt, zou u dan dezen Kerker tot een huis Gods maken, tot een voorportaal des Hemels! Hoe stil, hoe onderworpen zoudt gij uw lot kunnen afwachten, wanneer de Regter het vonnis over u zal ten uitvoer moeten brengen! Al moest gij dan door eenen geweldigen dood voor uw misdrijf, boeten, en uit de Maatschappij worden

uitgeroeid, gij zult dan overgaan in de Maatschappij des Hemels, waar men geene zonde doet, geene smaadheid kent, geene smart gevoelt; ja komt gij met minder straffe vrij, zoo gij u waarlijk tot God bekeert, zult gij dan, aan de Maatschappij terug gegeven, gelegenheid hebben, om blijken van uwe bekeering te geven, en uwe schande uitte wischen, en eenigzins het door u bedreven kwaad weder goed te maken. Doch! laat het zijn, dat uw naam, als een, die openlijk de regterlijke straf heeft moeten ondergaan, voor altijd gebrandmerkt zij, dat niemand voortaan u vertrouwe, elk u met afschrik en verfmading aanzie, dat de schande u, zoo lang gij hier beneden zijt, aankleve; dan, wanneer gij eenmaal sterft, en als een bekeerde in den Hemel komt, zullen de Engelen Gods om uwe wanbedrijven u niet vrachten, maar zich verwonderen over de barmhertigheid, welke u geschied is, en met u zich daar over verblijden, en God zal u aannemen: want Hij heeft uwe zonden voor eeuwig vergeven.

01. 2281

